КПСС XXV СЪЕЗДИНИ МУНОСИБ КУТИБ ОЛАМИЗ

КОМСОМОЛЛАР — СЪЕЗДГА

Тўқимачилик комбинати комсомол ёшлари КПСС XXV съезди шарафига кам сарф билан кўп ва сифатли маҳсулот ишлаб чиқариш шиори остида фидокорона меҳнат қилмоқдалар. Корхонада ишлаётган тўқимачиларнинг деярли 40 процентини ёшлар ташкил этади. Беш минг ёш тўқимачининг 2 минг нафари коммунистик меҳнат зарбдори деган фахрли ном эгаси. 4873 комсомол аъзоси беш йиллик шахсий комплекс планини бажариш учун астойдил тер тўкмоқда. Ўз сафига мингдан ортиқ йигит-қизни бириктирган 102 та комсомол-ёшлар бригадасида съезд шарафига зарбдор меҳнат вахтаси қизғин тус олган.

Шуниси қувончлики, комбинатнинг донгдор тўқувчилари, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Л. П. Казанцева ва Ленин ордени кавалери Е. А. Губина ташаббуси асосида ишлаган 83 та комсомол ёшлар бригадаси коллективлари беш йиллик топшириқни муддатидан илгари бажариб, ҳозир ўнинчи беш йилликнинг биринчи квартали ҳисобига маҳсулот топширмоқдалар. Жумладан, Люба Хегай, Александр Курбацкий, Таня Мордвинцева ва Валентина Ратникова ўртоқлар бошлиқ бригадалар энг юқори кўрсаткичларни қўлга киритмоқдалар. Улар ойлик топшириқни 107-110 процентга бажариб, фақат биринчи сортли маҳсулот ишлаб чиқармоқдалар.

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№ 174 (2766). СЕШАНБА 29 ИЮЛЬ 1975 й.
Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлади.
Баҳоси 2 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

МУДДАТИДАН ИЛГАРИ

«Главташкентстрой»га қарашли Меҳнат Қизил Байроқ орденли 159-қурилиш трестининг коллективи беш йиллик топшириғини бажарди. Трест 1971 йил бошидан буён 153 миллион 738 минг сўм капитал маблағни ўзлаштирди. Ана шу маблағлар ҳисобига 360 минг квадрат метрдан ошиқроқ уй-жой, муҳим халқ хўжалик аҳамиятига эга бўлган юздан ортиқ объект фойдаланишга топширилди. Трест қурувчилари йил охиригача беш йиллик пландан ташқари 16 миллион 300 минг сўм маблағни ўзлаштиришга аҳд қилдилар.

Валентина Гранд 29 йилдирки, шаҳримиздаги 2-тикув фабрикасида комплектловчи бўлиб ишлаб келяпти. У корхонанинг илғор ва тажрибали ишчиларидан ҳисобланади, бир қанча шогирдлар ҳам тарбиялаган. КПСС XXV съездини муносиб кутиб олиш учун кенг кураш бошланган ҳозирги пайтда Валентина Гранд ҳам бу ҳаракатдан четда қолмаяпти. Илғор ишчи кунлик нормасини 180—190 процент бажариб, кўпчиликка намуна бўлаяпти. Коммунистик меҳнат зарбдори Валентина Гранд ҳозир 1979 йил ҳисобига меҳнат қилмоқда.

Совет Иттифоқи делегацияси Хельсинкига жўнаб кетди

Европада хавфсизлик ва ҳамкорликка бағишланган кенгашнинг якунловчи босқичида қатнашиш учун Совет Иттифоқи делегацияси 28 июлда Москвадан Хельсинкига жўнаб кетди.

Делегацияга КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев бошчилик қилмоқда.

Делегация составида КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Ташқи ишлар министри А. А. Громико (делегация бошлиғининг ўринбосари), КПСС Марказий Комитетининг аъзоси К. У. Черненко, СССР Ташқи ишлар министрининг ўринбосари А. Г. Ковалев бор.

КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг ёрдамчилари А. М. Александров, А. И. Блатов, ТАСС Бош директори Л. М. Замятин, СССР Ташқи ишлар министрининг ўринбосари И. Н. Земсков, СССР Ташқи ишлар министрлиги коллегиясининг аъзолари Г. М. Корниенко, А. П. Бондаренко ва бошқа расмий кишилар делегация билан бирга Хельсинкига жўнаб кетдилар.

Вокзалда ўртоқ Л. И. Брежневни ва делегация аъзоларини Ю. В. Андропов, А. А. Гречко, А. П. Кириленко, А. Н. Косигин, Ф. Д. Кулаков, А. Я. Пельше, Н. В. Подгорний, Д. С. Полянский, Б. Н. Пономарев, Ш. Р. Рашидов, М. С. Соломенцев, Д. Ф. Устинов, В. И. Долгих, И. В. Капитонов ўртоқлар, КПСС Марказий Комитетининг аъзолари Б. П. Бешчев, В. В. Кузнецов, Г. Э. Цуканов, Н. А. Щелоков, КПСС Марказий Комитети аъзолигига кандидат С. К. Цвигун, КПСС Марказий Ревизия комиссиясининг аъзолари К. М. Боголюбов, М. С. Смиртюков, Г. К. Цинев, КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг ёрдамчиси В. А. Голиков, КПСС Марказий Комитети ишлар мудирининг биринчи ўринбосари М. И. Кувшинов ўртоқлар кузатиб қолдилар.

Кузатиб қолувчилар орасида Финляндия Республикасининг СССРдаги муваққат ишлар вакили Юрки Аймонен бор эди.

РЕСПУБЛИКАМИЗ БЎЙЛАБ

Бир ҳафта олдин

ШИРИН. «Узбекгидроэнергострой» тресты механизациялашган ишлар бошқармаси Сирдарё участкасининг экскаватор машинистлари Худойберди Зиёев билан Аркадий Попов Сирдарё ГРЭСи иккинчи навбатининг блок станцияси учун мўлжалланган котлованда ишлай бошладилар. Механизаторлар партия XXV съездини муносиб кутиб олиш учун тайёргарлик кўриб, котлован қазишни бир ойда, белгиланган муддатдан бир ҳафта олдин тугаллашга, 15 минг куб метрдан зиёд тупроқ қазиб чиқаришга қарор қилдилар.

Узунлиги 270 метрга борадиган ва сув келиб, оқиб чиқиб кетадиган каналларни ҳамда 300 минг киловатт қувватли бешинчи энергия блокининг бош корпуси учун котлованни қуриш иши графикда белгиланганидан илдам олиб борилмоқда.

Харажат қопланди

ХУЖАЙЛИ. Маҳаллий сут-ёғ заводи шу корхонани қуриш учун қилинган харажатларни белгиланганидан бир ярим йил илгари қоплади. Лойиҳада белгиланган қувватнинг муддатидан илгари ўзлаштирилганлиги, аҳиллик ва уюшқоқлик билан ишлаш, кенг авж олдириб юборилган мусобақа завод коллективига шу йил июль ойининг охиридаёқ маҳсулотни ишлаб чиқариш ва реализация қилиш юзасидан беш йиллик программасини бажарганликлари тўғрисида рапорт йўллаш имконини берди. Бу ерда беш йиллик бошидан буён қарийб олти миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилди.

(ЎзТАГ).

• Бугун Тошкент метроси қурилишида

План бажарилди

«Ташметрострой» трестига қарашли 2-туннель отрядининг «Октябрь революцияси» номли бекати қурилишида меҳнат қилаётган 3-участка метро қурувчилари КПСС XXV съездини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақада актив қатнашиб, кун сайин қувончли ютуқларни қўлга киритишмоқда. Участканинг М. Озодов бошлиқ смена бунёдкорлари станцияни пардозга тайёрлаш, туннель ишларига сейсмик белбоғлар ўрнатишни графикдан ўзган ҳолда бажаришяпти.

БУГУН сменанинг В. Шильник ва И. Топольницкий бошлиқ бригада азаматлари июль ойи планини бажаришди. Улар ой охирига қадар яна бир неча минг сўмлик иш бажариш ниятида ғайрат билан меҳнат қилишмоқда.

Тонгги газеталарда

✦ Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев СССР 50 йиллиги номли Волга автомобиль заводининг ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчиларини икки миллионинчи «Жигули» енгил автомобиль ишлаб чиқарилганлиги билан қизғин қутлайди. Завод ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари бундан буён ҳам Улуғ Ватанимизнинг қудратини мустаҳкамлаш учун курашда олдинги сафда борадилар, деб ишонаман, дейилади телеграммада.

✦ СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин 28 июль куни Кремлда Чехословакия Социалистик Республикасининг Совет Иттифоқидаги элчиси Я. Гавелкани қабул қилди ва у билан суҳбатлашди. Суҳбат дўстона вазиятда ўтди.

✦ Ўзбекистон қишлоқ хўжалиги меҳнаткашлари тўққизинчи беш йилликнинг якунловчи йили планини муддатидан илгари бажариш ва КПСС XXV съездини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақани кенг авж олдириб, чорвачиликни ривожлантиришда янги муваффақиятларга эришдилар. Давлатга чорвачилик маҳсулотлари сотиш 1975 йил биринчи ярми халқ хўжалиги планлари анча ошириб бажарилди.

Тошкент — мамлакатга

ДЎСТЛАРИМИЗ БАҲРАМАНД

БУГУН ТОШКЕНТ ГРАЖДАН АВИАЦИЯСИ БЎЛИНМАСИНИНГ УЧУВЧИЛАРИ БОШҚАРГАН САМОЛЁТЛАР МОНГОЛИЯ ХАЛҚ РЕСПУБЛИКАСИНИНГ ПОЙТАХТИ— УЛАН БАТОР ШАҲРИГА УЧИБ КЕТДИ. Бу самолётларга пойтахт области хўжаликларида етиштирилган нозу-неъматлар жойланган. Монгол дўстларимизга картошка, пиёз, помидор, олма ва олхўри неъматлари етказиб берилмоқда. Авиаторларимиз қардошлар ўлкасига 12 марта парвоз қилиб, 150 тоннага яқин маҳсулот ташиб бердилар.

Ўзбек авиаторлари мамлакатимизда энг йирик қурилиш деб эълон қилинган Байкал — Амур магистрали бунёдкорлари учун ҳам ёз ноз-неъматларини етказиб бермоқдалар. Кейинги пайтларда Братск шаҳрига 7 марта самолёт қатнади. 84 тонна маҳсулот ташилди.

Куйбишев районидаги тайёр масалликлар фабрикасида ҳар куни 9—10 тонна кондитер маҳсулотлари тайёрланиб, савдо тармоқларига, экскаватор, лак-бўёқ, протез заводларининг ошхона ҳамда буфетларига жўнатилади.

СУРАТДА: гўшт масалликлари тайёрлаш цехининг ишлаб чиқариш бошлиғи Л. Борщ ва пазанда П. Зимина маҳсулотни жўнатиш тараддудида.

М. Нуриддинов фотоси.

КОРХОНА УЧУН ПРОФИЛАКТОРИЙ

«Союзхлопкомаш» ишлаб чиқариш бирлашмасининг ишчи ва хизматчилари учун корхонанинг ёнгинасида янги замонавий профилакторий бунёд этиладиган бўлди. Бунинг учун махсус ер ажратилди. Дастлабки қурилиш ишлари бошлаб юборилди.

Корхона партия ва касаба союз ташкилотлари меҳнаткашларнинг меҳнат отпускаси ва дам олиш кунларини кўнгилдагидек ўтказишлари учун қатор чораларни кўрмоқдалар.

Ҳар ҳафтанинг шанба-якшанба кунлари Оқтош, Чимён, Тошкент денгизи оромгоҳларига, Самарқанд ва Бухоро шаҳарларига саёҳат ўтказилмоқда. Шу йил ёз мавсумида бундай сафарда 800 ишчи қатнашди.

Корхона ишчиларидан 32 киши санаторийларда, 57 киши дам олиш уйларида ҳордиқ чиқаришмоқда, 46 киши туристик саёҳатларда қатнашмоқда.

СТУДЕНТЛАР ИШ БОШЛАШДИ

БУГУН ТОШКЕНТ ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ИНСТИТУТИНИНГ СТУДЕНТЛАРИДАН БИР ГРУППАСИ БЕКОБОД ШАҲРИДАГИ ЛЕНИН НОМЛИ МЕТАЛЛУРГИЯ КОМБИНАТИНИНГ ЯНГИ КОРПУСЛАРИ ҚУРИЛИШИДА ИШ БОШЛАДИ. Улар меҳнат семестрини ана шу ерда ўтказишади, қудратли корхонанинг замонавий биноларини тиклашда қурувчиларга яқиндан ёрдам бериб, бир неча минг сўмлик иш бажарадилар.

250 студентдан иборат қурувчи ёшлар отряди «Главташкентстрой»нинг бир неча қурилиш объектларида бажарилиши лозим бўлган ишларни чамалаб олди. Яна 80 студентдан иборат отряд институт учун қурилаётган олти қаватли янги ўқув корпусида меҳнат қилади.

Қишлоқ хўжалик институтида турли мамлакатлардан келиб ўқиётган студентлар ҳам бор. Ҳорижий студентлардан тузилган интернационал отряд Орджоникидзе районидаги Ленин номли колхозда деҳқонларга мадад берадиган бўлди. 200 кишидан иборат отряд эса Урта Чирчиқ районидаги Киров номли ўқув-тажриба хўжалигида қишлоқ хўжалик экинларини парвариш қилиш билан шуғулланади.

КАМЧИЛИКЛАР ТУГАТИЛСИН

ДАВЛАТ ВА КООПЕРАТИВ ТУРАР ЖОЙ ФОНДИНИНГ ТЕХНИКАВИЙ ҲОЛАТИ ЖАМОАТ ҚЎРИГИ БЎЙИЧА ШАҲАР КОМИССИЯСИНИНГ МАЖЛИСИДАН

Шаҳар комиссиясининг навбатдаги мажлисида турар жой фондининг техникавий ҳолати жамоат кўригини ташкил этиш бўйича Ҳамза районида олиб борилаётган ишлар муҳокама қилинди. Ана шу ҳақда район ижроия комитетининг раиси Д. Шахбазов ҳисобот берди. У район Советининг ижроия комитети март ойида район турар жой хўжалигининг кузқиш мавсумига тайёргарлиги ҳақидаги масалани кўриб чиққанлигини комиссия аъзоларига маълум қилди. Тошкент шаҳар партия комитети ва шаҳар ижроия комитетининг «Тошкент шаҳрида давлат ва кооператив турар жой фондининг техникавий ҳолати жамоат кўригини ўтказиш тўғрисида»ги қарори чиққанидан сўнг тўлдиришлар киритилган тадбирлар графиги ҳам ўшанда тасдиқланган эди. Мазкур қарорга мувофиқ ҳозир районда 70 дан зиёд бошланғич комиссиялар ташкил этилган. Улар барча ЖЭКларда, уй бошқармаларида, қатор муассасалар ва корхоналарда ўз фаолиятларини бошлаб юбордилар. Айниқса, уйсозлик комбинатининг уй-жой хўжалиги ходимлари жамоат кўригини ташкил этишга актив киришдилар. Чкалов номли Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмасида ҳам талайгина ишлар олиб борилияпти. Қишда энг муҳими — турар жой биноларини, касалхоналарни, мактабларни иссиқлик билан таъминлаш эканлигини ҳисобга олган район ижроия комитети бирлашган қозонхоналар дирекциясига қозонхоналарни жорий ремонтдан чиқаришда ёрдам беришга қарор қилди.

Шаҳар комиссиясининг аъзолари мажлисга тайёргарлик давомида район бўйича текширув ўтказишди. Ана шу текширув натижалари ҳақида шаҳар план комиссиясининг раиси Ш. Мирсаидов маълум қилди. У ҳозир бўлганларнинг диққат-эътиборини Ҳамза районида қишки тайёргарликни ташкил этишдаги камчиликларга қаратди. Жумладан, районда турар жой фондининг капитал ремонти суст олиб борилмоқда, деди у. Куз-қиш мавсумига қадар 14 минг квадрат метр турар жой ремонтдан чиқарилиши керак. Бугунгача ана шу ишнинг ярмигина бажарилган. Комиссия мажлисида ремонт ишларининг сифати паст эканлиги ҳам таъкидланди. Масалан, 30-мактабдаги қозонхонада ремонт ишлари тугаллангандан сўнг қурувчилар қувурни тортиб турган мослама узилганлигини унутиб қўйишибди. Натижада қувур турар жой бинолари томонга бироз оғган. Бу бахтсиз ҳодисага сабаб бўлиши мумкин. Ҳамза районида омборхоналардан кўмир келтириш ишлари ҳам яхши йўлга қўйилмаган. Район ташкилотларига ва муассасаларига ажратилган 2 минг тонна кўмирдан бугунгача 550 тоннасигина ташиб кетилган. Айниқса, шу кунгача бирорта ҳам мактабга, бирорта ҳам болалар боғчасига бир машина ҳам ёнилғи келтирилмаганлиги ташвишлантиради. Район соғлиқни сақлаш бўлими ҳам кўмир ғамлашга етарли эътибор бермаяпти.

Район ижроия комитетида корхоналарни қиш мавсумига тайёрлаш билан деярли шуғулланишмаяпти. Текширув натижалари шундан далолат бермоқдаки, 2514 ва 2521-автоколонналарда, район ошхоналар трестида ёғин-сочинли мавсумга оз вақт қолганлигини унутиб юборишган. Текширилган 12 савдо объектидан бирортасида ҳам биноларни иситиш, қишга тайёргарлик ишлари бажарилмаган.

Шаҳар комиссияси мажлисга якун ясаб, жамоат кўригини ташкил этиш Ҳамза районида яхши йўлга қўйилмаганлигини таъкидлади. Район ижроия комитетига 10 кун ичида қайд этилган камчиликларни тугатиш ва бажарилган ишлар ҳақида шаҳар комиссиясининг навбатдаги мажлисида ҳисобот бериш таклиф этилди.

Шарқ халқлари тилларида

«Прогресс» нашриётининг Тошкент бўлими шарқ халқлари тилларида янги китобларни босмадан чиқарди.

Форс тилида «Осиёнинг уйғониши» тўплами нашр этилди. Бу тўпламга В. И. Лениннинг «Осиёнинг уйғониши», «Хитойда демократия ва народниклик», «Ишчилар синфи ва миллий масала» деган мақолалари ҳамда меҳнаткашлар йўлбошчисининг Шарқ халқларининг озодлик ва миллий мустақиллик учун олиб борган курашига бағишланган бошқа асарлари киритилган.

Араб тилида «Революцион авантюризм» тўплами ҳам нашр этилди.

Бадиий ҳунармандчилик маскани

Республикамизда халқ амалий санъати усталарининг катта отряди ишлаб турибди. Улар қўлидан чиққан бир-биридан чиройли буюмлар хонадонларимизнинг тўрини безабгина қолмай, балки жаҳондаги кўпгина мамлакатларнинг магазинлари жавонларидан ҳам ўрин олмоқда.

Кейинги пайтларда шаҳримиздаги ва областлардаги бадиий буюмлар корхоналари кенгайтириляпти, янгилари қурилиб ишга туширилмоқда. Уларни малакали ишчи кадрлар билан таъминлаш, бадиий ҳунардмандчиликни келгусида янада ривожлантириш мақсадида Тошкентда Ўзбекистон ССР Маҳаллий саноат министрлигига қарашли махсус бадиий ҳунардмандчилик ўқув-ишлаб чиқариш комбинати ташкил этилган эди.

Дастлаб, 384 ёш бадиий ҳунар эгаси бўлиб етишди. Ўқувчилар ўқиш давомида фақат билим эгаллабгина қолмай, амалий ишларни бажардилар. Улар тайёрлаган юзлаб ҳар хил нафис буюмлар алоҳида кўргазма ҳолида намойиш этилди.

Ўқув комбинати педагогика ва мастерлар коллективи КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг шу йил март ойида бадиий ҳунармандчиликни ривожлантириш ҳақида қабул қилган қарори асосида таълим-тарбия ва ҳунар ўргатиш ишларини янада жонлантириш мақсадида бир қатор тадбирларни амалга оширмоқда. Шу кунларда янги ўқув йилига тайёргарлик қизғин. Биринчи навбатда, корхоналарнинг йўлланмаси билан ўқишга юборилган ёшлар ва бадиий ҳунардмандчиликка қизиқиб келишиб қолган йигит ва қизлар қабул қилинмоқда.

БИЛИМ ЮРТИ ЧОРЛАЙДИ

Н. ЖАЛИЛОВА.

• Умри боқий дўстлик

ҚАЛБ СЎЗЛАРИ

Тошкент трактор заводининг маданият саройида жаҳондаги турли халқларнинг тилларида ёшларнинг қалб сўзлари янгради. Бу ерда Совет, Вьетнам ва Сурия ёшлари вакилларининг учрашуви ўтказилди. Унда асосан шаҳримиздаги 57-ҳунар-техника билим юртида таълим олаётган хорижий мамлакатларнинг вакиллари қатнашди.

Ана шу билим юртининг хорижий ўқувчиларидан 120 ёш бир неча ой мобайнида корхона цехларида ишлаб чиқариш практикасини ўтказдилар.

Завод директорининг ўринбосари Н. Волошин, партия комитети секретарининг ўринбосари Н. Белозеров, 57-билим юрти директорининг ўринбосари Н. Булганов ва бошқалар мамлакатларимиз ўртасида ривожланиб бораётган дўстона алоқалар ҳақида гапирдилар.

Чет эллик ёшлар билим юртига ва корхона коллективига ўз миннатдорчиликларини изҳор қилдилар.

ЯПОНИЯ. Хиросима шаҳри атом бомбардимонининг биринчи қурбони.

СУРАТДА: атом портлашидан ҳалок бўлганлар ёдгорлиги ёнида. Бу ерда ҳалок бўлган барча кишиларнинг рўйхати сақланади. Йил сайин уларнинг сони радиактив тўлқинлардан қурбон бўлганлар ҳисобига кўпайиб бормоқда.

ЧТК—ТАСС фотоси.

ЯНГИ ЁТОҚХОНАЛАР

153-қурилиш трестининг 14-қурилиш бошқармаси азаматлари трамвай-троллейбус бошқармаси коллективи учун муносиб совға тайёрладилар.

БУГУН улар Чилонзорнинг 20-кварталида 400 ўринли кўп қаватли янги ётоқхона биносини яхши баҳо билан фойдаланишга топширдилар.

6-қурилиш тресты 70-қурилиш бошқармасининг Э. Каримбоев бошлиқ бригада коллективи ҳам ўз сўзининг устидан чиқди: Қорақамиш массивида «Узгипросельхоз» институти ходимлари учун 400 ўринли ётоқхона муддатидан бир ой илгари эгаларига тақдим қилинди.

Элеваторлар ва тегирмонлар учун мутахассислар

Абу Райҳон Беруний номли Тошкент Политехника институти донни асраш ва қайта ишлаш технологияси бўлимига биринчи қабул эълон қилди. Бу — Ўзбекистонда индустриал кадрлар тайёрлаб берадиган кекса билим ўчоғининг олтмишинчи мутахассислигидир. Институтнинг бу янги бўлими Ўрта Осиё республикалари ва Қозоғистоннинг кўпайиб бораётган элеваторлари, тегирмонлари, шоли оқлайдиган заводлари учун инженерлар тайёрлаб беради.

(ЎзТАГ).

ЖАҲОН ОЙНАСИ

✦ **ВАРШАВА.** Польша меҳнаткашлари миллий байрам — тикланиш кунини меҳнат ғайрати жўш урган вазиятда кутиб олдилар.

Люблиндаги юк автомобиллари заводи коллективи беш йиллик планни бажарганлиги тўғрисида рапорт берди ва 21 миллиард злотийлик маҳсулот ишлаб чиқарди.

Польшада энг йирик шахталардан бири бўлган «Турув» қорамтир кўмир қазиб чиқариш шахтасининг коллективи байрам арафасида шу беш йиллик пландан ташқари 2-миллионинчи тонна ёқилғи қазиб олди.

Варшава — Катовице замонавий автомобиль магистралининг 110 километрлик бўлаги ҳам фойдаланишга топширилди.

✦ БУДАПЕШТ. Венгриянинг ўн минглаб аҳолиси «Ўз ватанингни бил» ҳаракатида иштирок этмоқда. Бу ҳаракатнинг мақсади —жонажон шаҳар, қишлоқ, область, районнинг ўтмишини чуқурроқ ўрганишдан, замонавий ривожланишини яхши билишдан иборат. Ватан халқ фронти 15 йил муқаддам бошлаган бу ҳаракатнинг асосий вазифаларидан бири —ёш авлодни ватанпарварлик, социалистик интернационализм руҳида тарбиялашдан иборат.

✦ **ДЕҲЛИ.** Ҳиндистоннинг энг йирик штати бўлган Уттар-Прадеш штатида ҳукуматнинг яқинда эълон қилинган ижтимоий-иқтисодий ўзгартиришлар программаси муваффақиятли равишда амалга оширилмоқда. Қишлоқ хўжалиги ишчиларининг 950 мингдан кўпроқ оиласига уй-жой қуриш учун умумий майдони 14 минг гектардан иборат ер участкалари берилди. Ҳозирги вақтда ҳали ўз бошпанасига эга бўлмаган 150 минг оила учун ер участкаларини қидириш ишлари давом эттирилмоқда.

✦ ОТТАВА. Канаданинг Янги Шотландия вилоятидаги Сплингхилл шаҳри марказы кучли ёнғиндан деярли батамом вайрон бўлди. Аҳоли орасида қурбонлар бўлмаса-да, аммо шаҳарга жуда катта моддий зарар етди.

✦ **ЖАЗОИР.** Телемсен вилоятида Жазоирда биринчи табиий шойи тола ишлаб чиқарувчи саноат комплекси ишга туширилди. Янги комплекс энг замонавий техника билан ускуналанган. Унинг ишга туширилиши шу вилоятда барпо этилган ипакчилик тажриба марказида уч йил давомида ўтказилган экспериментал ишларга якун ясади.

(ТАСС).

ИШЧИЛАР СИНФИ-ДЕҲҚОН ТАЯНЧИ

ОБОДОНЧИЛИК ЖОНКУЯРЛАРИ

«УЗКООПСТРОЙМОНТАЖ» ТРЕСТИ БОШҚАРУВЧИ Р. ОДИЛОВ ҲИКОЯ ҚИЛАДИ

Совет халқи КПСС XXIV съезди қарорларини амалга ошириш учун курашиб, қишлоқ хўжалигининг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш, қишлоқ меҳнаткашларининг турар жой ва маданий-маиший шароитини яхшилаш бўйича катта ишларни амалга оширмоқда. Бу йўлда, хусусан, республикамиз матлубот кооперацияси қурувчилари ҳам катта ишларни қилишмоқти. Матлубот кооперацияси қурувчиларининг вазифаси қишлоқ аҳолиси учун савдо ва маданий-маиший объектлар барпо қилишдан иборат.

«Узкоопстроймонтаж» республика трести ишчилари, инженер-техник ходимлари ўз зиммаларидаги бу вазифани бажариш учун ҳормай-толмай меҳнат қилмоқдалар. Коллектив тўққизинчи беш йилликнинг ўтган тўрт йили мобайнида муваффақиятли ишлади. Бош пудрат бўйича ва ўз кучларимиз билан бажариладиган ишлар планини муддатидан илгари бажардик. Тўрт йил мобайнида 67.789 минг сўмлик ўрнига 76.347 сўмлик маблағ ўзлаштирилди. Пландаги 709 та ўрнига 801 та объект фойдаланишга топширилди. Республика қишлоқларининг меҳнаткашлари қурувчиларимиздан 38 та универмаг, 327 та магазин, 80 та умумий овқатланиш объекти, 10 та мева сақланадиган омбор, 23 та новвойхонани қабул қилиб олди. Қурилиш сифатини яхшилаш бўйича белгиланган қатор тадбирлар туфайли давлат комиссияси барпо этилган объектларнинг асосий қисмини «яхши» ва «аъло» баҳога қабул қилиб олди.

Коллективимиз тўққизинчи беш йилликнинг якунловчи йилини ҳам яхши бошлади. Қурувчиларимиз йил бошидан совет халқи фашистлар Германияси устидан қозонган Буюк Ғалабанинг 30 йиллиги шарафига меҳнат туҳфалари тайёрлашга ҳаракат қилдилар. Қурилиш бўлинмаларида «оз маблағ ва куч сарфлаб, кўплаб сифатли объектлар барпо қиламиз!» шиори остида ўзаро меҳнат беллашуви авж олиб кетди. Трестимиз бунёдкорлари қурилиш ишлаб чиқариши технологияси ва уни ташкил этишнинг илғор методлари билан қуролланиб, энг яхши конструкциялар ва материаллардан фойдаланиб, қурилиш-монтаж ишлари сифатини ошириб, Ғалабанинг 30 йиллиги арафасида тўққизинчи беш йиллик планини бажарганликлари ҳақида рапорт бердилар. Тўрт йил-у тўрт ой давомида 57 миллион сўмлик ўрнига 68,2 миллион сўмлик қурилиш-монтаж ишлари бажарилди. Меҳнат унумдорлиги 1970 йил билан солиштирганда 30,6 процент ўсди. Бу вақт мобайнида 153 та тайёрлов объекти, 23 та новвойхона, 10 та мактабгача болалар муассасаси, 366 та савдо корхонаси ва 80 та умумий овқатланиш объекти қуриб биткazилди. Қурилиш-монтаж ишлари ҳажми 1970 йил билан солиштирганда 47 процент ўсди. Трестимизнинг Фарғона, Андижон, Хоразм, Сурхондарё, Сирдарё, Қашқадарё ва Тошкент областларидаги механизациялашган кўчма колонналари беш йиллик топшириғини муддатидан анча олдин бажардилар, ишлаб чиқаришнинг барча соҳаларида юксак кўрсаткичларга эришдилар.

Тўққизинчи беш йилликнинг якунловчи йилида трестимиз бунёдкорлари олдида катта вазифалар турибди. Биз бу йил республикамиз қишлоқларида ўтган йилдагидан анча кўп қурилиш-монтаж ишларини бажаришимиз керак. Бу вазифани трестдаги барча қурилиш ташкилотлари ва саноат корхоналарида хўжалик ҳисобини ҳар томонлама яхшилаш, меҳнат интизомини мустаҳкамлаш, ишлаб чиқаришга меҳнатнинг илғор методларини жорий этиш орқали ҳал этиш мумкин. Коллективимиз ишдаги мавжуд резервларни қидириб топиб, тўққизинчи беш йиллик якунловчи йили социалистик мажбуриятларини муваффақиятли бажариб, «Ўроқ ва Болға» иттифоқининг янада мустаҳкамланишига муносиб ҳисса қўшишларига шубҳа йўқ.

СУРАТДА: «Ташхимсельмаш» заводи тайёрлаш цехининг киркувчиси, коммунистик меҳнат зарбдори Баҳром Охунжонов (чапда) шогирди Ҳ. Қосимов билан бирга. Устоз ва шогирд шу кунларда кунлик топшириқларини мунтазам ортиғи билан бажариб, ғўзаларнинг баргини тўкишда ишлатиладиган «ОВХ-14» машинаси ишлаб чиқариш бўйича ойлик ва квартал планларини корхонада муддатидан илгари бажарилишига муносиб ҳисса қўшаяптилар. М. Раҳматуллин фотоси.

ИТТИФОҚДА ЭНГ ЯХШИ

Коллективимиз қишлоқ хўжалиги ирригацияси учун зарур бўладиган машиналарни яратиш ва уларни ишлаб чиқариш билан шуғулланади. Биз яратган машиналарни республикамизнинг бепоён далаларида ҳар қадамда учратиш мумкин. Бу машиналар далаларга сув чиқаришда, янги ирригация шохобчалари қуришда деҳқонга жуда қўл келмоқда.

Коллективимиз тўққизинчи беш йилликнинг ўтган даврида самарали меҳнат қилди. Конструкторларимиз экинга сув сочадиган, дренаж ётқизадиган, дренажни тозалайдиган машиналар, янги насос станцияси яратиб, уларни ишлаб чиқаришни йўлга қўйди. «ТПА» маркали экинга сув сочадиган машина СССР Стандартлар комитети ҳамда СССР Тракторсозлик ва қишлоқ хўжалиги машинасозлиги министрлиги томонидан 1974 йилда иттифоқдаги энг яхши машина деб тан олинди. Ҳозир бу машинанинг харидорлари тобора кўпайиб бормоқда.

Коллективимиз 1 июлда маҳсулот ишлаб чиқариш ва реализация қилиш бўйича беш йиллик планини бажарди. Ўтган тўрт ярим йиллик вақт мобайнида 13 миллион 370 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилди.

Корхонамизда КПСС XXV съездини муносиб кутиб олиш учун қизғин тайёргарлик кўрилаяпти. Шу мақсадда йил бошида қабул қилинган мажбуриятимиз қайта кўриб чиқилиб, ойига 25 минг ўрнига 35 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқариш бўйича оширилган мажбурият қабул қилинди. Ҳозир коллектив бу мажбуриятни бажариш учун курашаяпти. Унда мен ҳам актив иштироқ этишга ҳаракат қилаяпман. Вақтдан унумли фойдаланиш, меҳнатнинг илғор методларини жорий этиш орқали кунлик топширигимни мунтазам 130—140 процент бажараяпман.

А. ТОЛИПОВ,
Ирригация бўйича Давлат махсус конструкторлик бюроси, тажриба пластмассалари цехи слесари.

Чорва учун озуқа

Тошкент гуруч комбинати коллективи куни-кеча аралаш ем ишлаб чиқариш бўйича етти ойлик план топшириғини муддатидан илгари бажарди. Тошкент областининг бўрдоқичилик базалари, колхоз ва совхозларига йил бошидан бери жўнатилган аралаш ем миқдори 25 минг тоннадан ортиб кетди. Ҳозирги вақтда комбинат коллективи ҳар куни истеъмолчиларга 150 тонна аралаш ем ва 20 тонна гуруч кепаги жўнатиб турибди. Коллектив олти ойлик топшириқни ҳам муваффақият билан бажариб, планга қўшимча 1000 тонна аралаш ем ва талай миқдорда гуруч кепаги ишлаб чиқарганди.

Тошкент гуруч комбинати коллективининг колхоз ва совхозларга бераётган ёрдами фақат юқоридагилардангина иборат эмас. Азамат коллектив мана бир неча йилдирки, Жиззах область Пахтакор районидаги «Пахтакор» совхозига ва Тошкент область Бўстонлиқ районидаги «Бўстонлиқ» совхозига мунтазам оталиқ ёрдами кўрсатиб келяпти. Баҳорда корхона дарвозасидан йўл олган сайёр ремонт устахонаси «Пахтакор» совхозида бир ой бўлиб, қишлоқ хўжалик техникасини ремонт қилишда пахтакорларга ёрдам берди. Шунингдек, «Бўстонлиқ» совхози ҳам эътибордан четда қолмади. Бу совхоз коллективи комбинатдан чорва учун текинга чиқинди маҳсулотдан тайёрланган 50 тонна ем олди. Пичан ўрим-йиғими давом этган кунларда комбинатнинг 20 ишчиси ва бир автомашинаси совхоз меҳнаткашларига беминнат ёрдам кўрсатди.

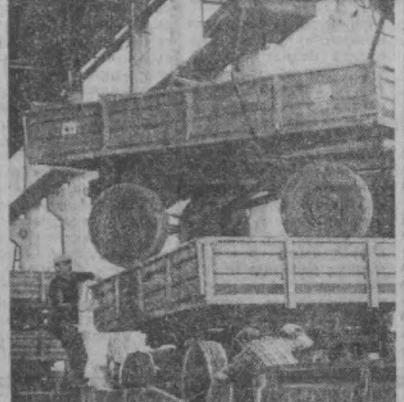

Тошкент трактор заводида ишлаб чиқарилаётган прицеп иттифоқимиздаги пахтакор республикаларда машҳур. Унга Давлат Сифат белгиси берилган. Корхона коллективи тўққизинчи беш йилликнинг якунловчи йилида деҳқоннинг оғирини енгил қилаётган бу прицеплардан ҳар қачонгидан кўп ишлаб чиқариб, пахтакор хўжаликларга жўнатишга аҳд қилишган.

СУРАТДА: тайёр прицепларни буюртмачиларга жўнатиш пайти.

Лойиҳачилар ҳиссаси

Ҳозирда қишлоқ қиёфасини қурилиш майдонларисиз ҳис қилиб бўлмайди. Колхозларда, совхозларда, янги жамоат марказлари, мактаб, болалар боғчаси, касалхона, клуб, стадион, маиший хизмат кўрсатиш комбинати каби иншоотлар комплекси бунёд этилмоқда.

«Узмежколхозпроект» лойиҳа институти беш йилликнинг белгиловчи йилида буюртмачиларга 34 колхоз посёлкаси лойиҳасини тайёрлаб берди. Бу лойиҳаларда қишлоқ меҳнаткашлари ва уларнинг оила аъзолари учун барча қулайликлар кўзда тутилган. Лойиҳалар ичида Хоразм область, Хонқа район «Правда» колхози посёлкаси ҳамда Фарғона область Ленинград районидаги «Энгельс» номли колхознинг маркази республика қишлоқ қурилиши конкурсида иккинчи даражали мукофотни олишга сазовор бўлди.

Шунингдек, институт томонидан 2,9 минг ўқувчига мўлжалланган мактаб биноси, 7,7 минг ўринли болалар боғчаси лойиҳаси тайёрлаб берилди. Бу лойиҳаларнинг характерли томони шундаки, улар йирик комплекс ҳолда буюртмачиларга етказилиб берилмоқда.

Тўққизинчи беш йилликнинг якунловчи йилида институт коллективи «Узколхозстрой» ишлаб чиқариш бошқармаси базасининг буюртмаси бўйича 3 миллион сўмлик лойиҳа-смета ҳужжатларини тайёрлаб беради.

Ўз навбатида, лойиҳа ишлари ҳам барча ижодий жараёнлар каби мукаммал вазифадир. Бу ерда конструкцияларни такомиллаштириш, қурилиш ишларининг иқтисодий тежамкорлигини таъминлаш, монтаж ишлари жараёнини соддалаштиришни талаб қилинади. Шунингдек, қишлоқ жамоат марказларини ташқи кўриниши жиҳатидан гўзал бўлишини таъминлаш, лойиҳа инженерлари олдида турган асосий вазифалардан биридир. Колхоз ва совхозлардаги чорвачилик ва паррандачилик фермаларини энг янгича усулда тайёрлаш учун ЦНИИЭП институти тажрибасидан яхши фойдаланилмоқда. Бунда иншоотлар қурилиши йиғма темир-бетон конструкциялари асосида бунёд этилиб, бундай иншоотлар ҳам арзон, ҳам мустаҳкам бўлиб ташқи жиҳатдан ҳам чиройли кўринишга эга.

Чорвачилик комплекслари Қува районидаги «Коммунизм», Қуйи Чирчиқ районидаги «Коммунизм тонги» колхозларида ҳамда Ургут, Иштихон, Каттақўрғон районларининг колхоз ва совхозларида бунёд этилмоқда.

«Узмежколхозпроект» лойиҳа институти коллективи зиммасига колхоз ва совхоз марказлари қурилишида катта ҳажмдаги ишларни амалга оширишга мўлжалланган ишлаб чиқариш базалари, корхоналар лойиҳасини яратиш вазифаси юклатилган. Бундай таъминот корхоналари бўлган қишлоқ қурилиши комбинатлари Файзаобод, Оқтош, Бахт каби посёлкаларда бунёд этилмоқда. Республика бўйича колхоз қишлоқлари қурилишида таянч пункти бўлиб қоладиган 11 та ана шундай комбинат қурилиши кўзда тутилган.

РЕСПУБЛИКА ХАБАРЛАРИ

ЖИЗЗАХ. Жиззахдаги бешинчи автомобиль транспорти конторасининг шофери коммунист Т. Жонабоев КПСС XXV съезди очиладиган кунга қадар икки беш йиллик топшириғини бажаришга аҳд қилди. У ўнинчи беш йиллик ҳисобига ҳозирнинг ўзидаёқ қарийб 35 минг тонна халқ хўжалик юкини ташиб берди. Пешқадам шофер ўз ишига ижодий ёндошуви туфайли шундай муваффақиятга эришди. Жонабоев ўзининг «МАЗ-503» маркали машинасини қайта жиҳозлаб, автопоезд қилди. Ҳозир у битта рейсда йигирма тоннадан зиёдроқ, авваладагига нисбатан уч баравар кўпроқ юк ташимоқда. Машинадан авайлаб фойдаланиш, профилактика кўрикларини ўз вақтида ўтказиб туриш ва планли ремонт қилиш туфайли у техниканинг аҳволи аъло даражада бўлишига, ҳамиша ҳар қандай рейсга шай туришига эришмоқда.

ГУЛИСТОН. Маҳаллий сут заводи коллективи кунига топшириққа қўшимча равишда беш тоннадан кўпроқ сут ишлаб чиқармоқда. Беш йилликнинг бошидан бери аҳолига қўшимча равишда 670 тоннадан зиёдроқ қаймоғи олинмаган маҳсулот етказиб берилди. Колхозлар билан совхозлар сут етказиб беришни кўпайтиришлари, меҳнатни аниқ ташкил этиш, янги техника ва илғор технологияни жорий қилиш туфайли шундай муваффақиятга эришилди. Заводда ўтган йилнинг ўзидагина анча кучлироқ сепараторлар, пастеризаторлар қаймоқни идишга қуядиган автоматлар ва бошқа ускуналар ўрнатилди.

•Қурилиш майдонларида

Аҳдни бажариш йўлида

Экскаватор ремонти заводи учун янги қуюв цехи қурилмоқда. Бинокорлик ишларини «Главташкентстрой»га қарашли Меҳнат Қизил Байроқ орденли 159-трест 10-қурилиш бошқармасининг Сергей Григорьянц бошлиқ участка бинокорлари бажаришмоқда. Айни кунларда объектда том ёпиш, темир-бетон плиталар чокларини бетонлаш ишлари амалга оширилаяпти.

Участкада меҳнат қилаётган А. Каретин билан В. Кисмицин бошлиқ ўзаро беллашув асосида меҳнат қилаётган бинокорлар илғорликни қўлдан бермаяптилар. Улар кунлик нормаларини 130—135 процентга етказиб бажаришмоқда. Бригада қурувчилари беш йилликнинг охирги йили планини 10 декабрда, тўққизинчи беш йиллик планини 1 декабрда адо этишга сўз беришган.

Бинокорлар қуюв цехи биносини декабрь ойида фойдаланишга топширишга ваъда беришган.

— Участкамиз коллективи, — дейди мастер Меҳмон Садиров, — июнь ойида 30 минг ўрнига 35 минг сўмлик иш бажарди. Июль ойи планини ҳам ортиғи билан адо этишга аҳд қилганмиз. Бинокорларимиз барча куч ғайратларини зиммаларига олган юксак мажбуриятларни шараф билан бажаришга сарфлайдилар.

Ҳ. ИНОҒОМОВ.

Интернатнинг янги биноси

Шаҳримиздаги Г. С. Титов номли республика махсус спорт мактаб-интернати спортчи кадрлар тайёрлашда муҳим аҳамиятга эгадир. Бу даргоҳда таълим-тарбия олаётган ўқувчилар шу кунгача замонавий спорт зали, ёзги ва қишки бассейнга ва спорт майдонига эга эмас эди.

Интернат учун спортнинг кўплаб турлари бўйича машғулот ва мусобақалар ўтказишга мўлжалланган янги комплекслар қурилишига киришилди.

Қурилиш ишларини бош пудратчи «Главташкентстрой»нинг 153-трестига қарашли 14-қурилиш бошқармаси олиб боряпти.

— Қурувчиларимиз яқинда комплекснинг эллик метрли тир биносини ишга туширишди, — дейди прораб Юрий Иванович Горшков. — Ёзги сузиш бассейнини шу кунлар ичида фойдаланишга топширамиз. Унинг ваннаси 25 метрдан иборат бўлади. Спорт павильонлари 500 квадрат метрни ташкил этади. Ҳозирги кунда 3 залли корпус пардоздан чиқарилди. Унинг ёпиқ бассейни корпусида эса жилолаш ишлари олиб борилаяпти.

Булардан ташқари беш минг томошабинга мўлжалланган спорт майдончасида ҳам иш қизғин. У янги ўқув йили олдидан фойдаланишга топширилади. Стадионда қурилиш-монтаж ишларини Х. Каримов ва С. Салимов бошлиқ бригадалар олиб бораяпти.

Х. МИРЗАКАРИМОВ

СУРАТДА: мактаб-интернатнинг пардоздан чиқарилган спорт заллари.
Автор фотоси.

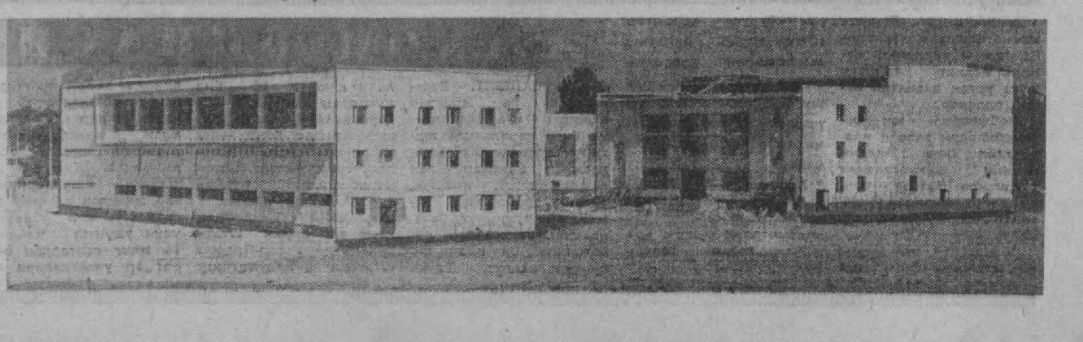

ЖАҲОН ОЙНАСИ

БУГУН КЕЧАГИДАН ЯХШИРОҚ

ПРАГА. «Бугун кечагидан кўра, эртага эса бугунгидан кўра яхшироқ ишлайлик» — Острава — Карвина тошкўмир ҳавзасида баралла айтилган бу шиорни бутун Чехословакиядаги меҳнаткашлар қўллаб-қувватлашмоқда.

Ана шу ҳаракатнинг биринчи сафларида социалистик меҳнат бригадалари бормоқда. Ҳозирги вақтда ЧССРда ана шу юксак унвонга сазовор бўлган 45800 коллектив бор. Кўпгина корхоналарда социалистик меҳнат цехлари вужудга келди. Бундай цехлар 2500 дан ортади.

Социалистик мусобақа иштирокчиларининг ижодий фикри даставвал республика экономикасини янада ривожлантириш юзасидан Чехословакия Коммунистик партияси томонидан қўйилган вазифаларни муваффақиятли амалга оширишга қаратилган.

Кенг ўқиш базаси

БУДАПЕШТ. Венгрия Халқ Республикасида халқ хўжалиги учун малакали ишчилар тайёрлашга катта эътибор берилмоқда. Ушбу беш йиллик йиллари мобайнида ёш кадрларни тайёрлайдиган ўқиш базаси анча кенгайтирилди. Ана шу вақт ичида мамлакатда 41 та ҳунар-техника билим юрти, 3.500 ишчига мўлжалланган 27 та ўқув устахонаси ва 7.700 талаба учун 33 та ётоқхона қурилди.

БОЛАЛАРГА ҒАМХЎРЛИК

ГАВАНА. Куба пойтахтидан сал нарироқдаги Тарара деган жойда Кубада энг катта пионер лагерининг тантанали равишда очилиши болаларнинг катта байрамига айланиб кетди. Денгиз соҳилидаги 9 квадрат километр жойда уй-жой корпуслари, ошхона, спорт майдончалари ва бошқа иншоотлар қулоч ёзган. Ўз поликлиникасига, ҳарбий-спорт ўйинлари ўтказиш учун катта шаҳарчасига, турли аттракционларига, очиқ театрга эга бўлган бу комплекс юз кундан сал камроқ вақт мобайнида қурилди.

Тарарадаги лагернинг биринчи сменасида ҳозирнинг ўзидаёқ беш минг пионер дам олмоқда. Ёзги каникул вақтида эса ҳаммаси бўлиб сал кам 30 минг бола дам олиши мумкин.

ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИ УЧУН

ХАНОЙ. Вьетнам Демократик Республикасида қишлоқ хўжалигига ва экономиканинг бошқа эҳтиёжларига бевосита хизмат қиладиган химия саноатини интенсив равишда ривожлантиришга катта эътибор берилмоқда.

Вьетнам Демократик Республикаси химия саноати илмий-тадқиқот институти ўтган ярим йил мобайнида қишлоқ хўжалигини химиялаштиришнинг муҳим проблемаларини ишлаб чиқиш борасида катта ишни амалга оширди. Республиканинг турли районларида химиявий ўғитлар, заҳарли дориворлар ишлаб чиқариш ва қўлланиш шулар жумласидандир. Химия маҳсулотининг янги турлари ҳозирнинг ўзидаёқ институтнинг экспериментал цехларида олинди.

СИЁСИЙ МАОРИФ СИСТЕМАСИ

ВЬЕНТЬЯН. Ўтмишда Вьентьян ҳукумати назорати остида бўлган Лаос районларида сиёсий маориф соҳасидаги тўгараклар ва семинарларнинг кенг шохобчаси вужудга келтирилди. Уларда эски режим амалдорлари, король қуролли кучларининг солдат ва офицерлари шуғулланмоқдалар. Лаос ватанпарварлик фронтининг вакиллари уларга мамлакатда ҳозир ўтказилаётган прогрессив ўзгартишларнинг моҳиятини, маъмурий аппаратда ва қуролли кучларда амалга оширилаётган ислоҳотларнинг зарурлигини тушунтириб бермоқдалар.

Миллий бирлик муваққат ҳукумати ва миллий сиёсий коалицион кенгаш аҳолини сиёсий ўқитишга катта аҳамият бермоқдалар.

ИШЛАБ ЧИҚАРИШ ТИКЛАНМОҚДА

САЙГОН. Жанубий Вьетнамнинг бош шаҳри Сайгондаги қарийб 800 та катта ва ўртача корхона шаҳар озод этилгандан сўнг ишлаб чиқаришини тиклади.

Революцион маъмурларнинг хусусий фирмалар ва корхоналарга банк йўли билан берган қарзлари корхоналарни бошқаришни йўлга солишда катта роль ўйнади. Янги ҳокимият органларининг ишга жойлаштириш тўғрисида ғамхўрлик қилишлари натижасида ўн минглаб кишилар ишга қабул қилинди. Шу йилнинг январига нисбатан июнь ойида Сайгондаги аҳолининг бандлиги 5,5 процент кўпайди.

Жанубий Вьетнамнинг катталиги жиҳатидан иккинчи шаҳри бўлмиш Данангда 106 та завод ва фабрика ишлаб турибди. Кўп минглаб ишчилар станоклар ёнида, устахоналарда, коммунал хўжалик хизмати корхоналарида ўз иш жойларини яна эгалладилар.

«Қайта тарбиялаш» лагерлари

ҒАРБИЙ БЕРЛИН. Француз граждани Жан Паскалини (унинг хитойча номи Бо Жо-Вань) маочиларнинг «меҳнат билан қайта тарбиялаш» «Лао Гай» лагерларида етти йил тутқинда бўлди. Бу лагерларда 16 миллиондан ортиқ маҳбус сақланмоқда. Ҳозир унинг ана шу лагерлар тўғрисида ҳикоя қилувчи «Мао асири» китоби босилиб чиқди. «Лао Гай» қамоқ лагерлари тўғрисидаги асосий ҳақиқат шундан иборатки, деб ёзади Жан Паскалини, жуда оз кишилар группасидан ташқари ҳамма маҳбуслар учун лагерь уларнинг доимий ва борса келмас яшаш жойи бўлиб қолган. «Меҳнат билан қайта тарбиялаш»га ҳукм қилинган эркаклар ва аёллар ўз умрларининг охиригача аввал маҳбус сифатида сўнгра, уларнинг муддати тугагач, «эркин ишчилар» сифатида шу лагерларда қолиб кетадилар.

Лагерь маъмурлари «тарбияланувчиларни» сифатсиз таомлар билан боқадилар. Бу таомларнинг 30 процентгача бўлган қисми примесланган қоғоз аралашмасидан бўлади. Тоби қочиб ишга чиқа олмай қолган кишиларга шу арзимас таомнинг ярми берилади. Оғирроқ дардга чалинган кишиларни лагерь маъмурлари махсус лагерларга — «ажал лагерлари»га ўтказиб юборадилар.

«Гўзал шимолий қишлоқ» деган таҳқирланган ном билан аталувчи шундай лагерлардан бирида китоб муаллифи ҳам бир мунча вақт бўлган. У ўликларни кўмиш билан шуғулланувчи маҳбуслар командасида ишлаган. Бу лагерларда неча киши ҳалок бўлганлигини ҳеч ким билмайди, — деб ёзади у.

Маҳбусларни итоатгўй бўлишга мажбур қилиш мақсадида маочилар маҳбуслар онгини қайта ишлашнинг незутларга хос методларини ишлаб чиқиб кенг миқёсда қўлламоқдалар.

Маочилар лагерларининг маҳбуслари ўзларига қарши қўзғатилган иш юзасидан «тергов» ўтказилаётган вақтдагина эмас, шу билан бирга қамоқда бўлган бутун шундан кейинги давр ичида ҳам психологик қайта ишлашга дучор этилади. Ҳар кунги «ўқув машғулотлари» шу мақсадга хизмат қилади. Бу машғулотларда барча маҳбуслар бир-бирларини «қайта тарбиялаш»га мажбурдирлар. Ҳар ҳафта ўтказиладиган «виждон синови» бир бирларига ўзаро маълумот бериш ва ўзўзларига маълумотлар бериш, ўзаро тафтиш ва шу кабилар ана шу мақсадга хизмат қилади.

Ўжар маҳбусларга таъсир ўтказишнинг кучлироқ воситаси сифатида маочиларнинг ҳамма қамоқхоналари ва лагерларида «сазойи қилиш» деган махсус процедура қўлланилади. Бу процедурани ўтказишга буйруқ йўли билан минглаб маҳбуслар жалб қилинади. Улар бир неча соат давомида бақириқ-чақириқлар, ифлос ҳақоратлар ва дўқ-пўписа ёрдамида сазойи этилаётган кишини ҳолдан тойдиришлари, уни ўзининг асли содир бўлмаган «жиноятига» иқрор бўлишга мажбур этишлари лозим. Буни пичоқсиз одам ўлдириш деса бўлади, деб ёзади китоб автори.

Бирон-бир маҳбус қочгудек бўлса унинг ҳамма оила аъзолари озодликдан маҳрум этилади.

Қамоқда етти йил бўлган вақтимда деб ёзади Ж. Паскалини, мен маочилар қамоқхоналари ва лагерларида Хитой жамиятининг жуда турли-туман табақаларига мансуб кишилар билан, шу жумладан коммунистлар билан муомилада бўлдим. Улар орасида Мао томонидан авж олдирилган «юз хил гул яшнайверсин» деган беъмани кампанияда ҳаддан ташқари актив қатнашганлиги учун маочиларнинг ўзлари қамаб қўйган кишилар ҳам, машъум «маданий революция» давомида қамоққа олинган кишилар ҳам бор эди. Мен танийдиган кўпчилик собиқ Хитой коммунистлари бениҳоя софдил, очиқ кўнгил ва матонатли кишилар эди. Улар маҳбуслар орасидаги энг мард ва энг инсоний одамлар жумласига кирадилар.

● ТАРИХГА БИР НАЗАР

УЛУҒ АНЪАНА

Ленин орденли «Таштекстильмаш» заводи мамлакатда тараш ва ип йигирув машиналар чиқарадиган ягона корхонадир. Унинг конвейеридан дастлаб бундай машиналар 1946 йилдан чиқа бошлаган. Аслида бу корхона уруш йилларида Тошкентга эвакуация қилинган «Ростсельмаш» заводи базасида қурилиб, фронт учун қурол-яроғ, ўқ-дорилар ишлаб чиқарарди.

«Қизил тўқимачи» станцияси 1941 йилнинг куз кунларида «Ростсельмаш»нинг 43 эшелондан иборат 3500 вагонини ўн мингларча тонна юки билан кутиб олди. Ушанда заводнинг саккиз минг ишчи ва хизматчиси ҳам келган эди. Тошкентликлар меҳмонларни очиқ кўнгиллик билан кутиб олишди.

«Ростсельмаш» заводи ишчилари Тўқимачилик комбинатининг иккинчи навбати территориясида фронт учун қурол-яроғ ҳамда ўқ-дори чиқаришлари лозим эди. Иш деярли очиқ жойда бошланди. Вақтинчалик пойдеворларнинг усти нари-бери ёпилиб, дастгоҳлар, пресслар ўрнатилди. Уларга электр кабель ўтказилиб, ишга туширилди.

1941 йилнинг ноябрь ойи ўрталаридан завод фронтга миналар юбора бошлади. Лекин Ватан заводдан ҳали жуда кўп ўқ-дори кутарди. Бунга эришиш учун тезда энг муҳим технологик цикль ҳисобланган — қуюв цехини қуриш талаб этиларди. Уни барпо этишга бир ойгина вақт кетди. Лекин бунга жуда катта меҳнат сарф бўлди. Ишчилар сутkалаб заводда қолиб ишладилар.

Уша пайтдаги завод ишчиларидан В. К. Горобинский, И. П. Марсов, В. В. Трегубов, А. И. Ткаченко, Г. В. Януш, Н. И. Орлов ва бошқа жуда кўп кишилар ҳақиқий солдатчасига ишладилар. Оғир йилларда Солиқ Одилов, Ҳафиза Лутфуллаева, Зокир Бекжонов, Халил Жалилов каби кўпгина пойтахтлик ўзбек йигит-қизлар бу устозлари кўмагида тезда малакали ишчиларга айландилар.

Ўқ-дори билан бирга ишчиларни ҳам фронтга кузатишга тўғри келди. Етти юздан кўп ишчилар урушнинг энг кийин даврларида кўнгилли бўлиб жангга кетдилар. Уларнинг ўрнига ўсмирлар ва аёллар бир ярим-икки сменалаб, жон-жаҳд ва катта куч-ғайрат билан ишладилар.

1943 йилнинг октябрь ойида корхона келажакда тинчлик даврида ишлатиладиган маҳсулот чиқариши маълум бўлди. 1946 йилда «Таштекстильмаш» заводи конвейеридан дастлабки хом ип йигириш ва тараш машиналари чиқа бошлади. Тўққизинчи беш йилликнинг якунловчи йилида эса завод конвейеридан 1500 та йигирув ва 800 та ип тарашлаш машинаси чиқиши керак.

Ҳозир кўпроқ ва аъло сифатли маҳсулот ишлаб чиқариш учун социалистик мусобақада 3,5 минг киши, коммунистик меҳнат ҳаракатида 2 минг ишлаб чиқариш илғори актив қатнашмоқда. 350 дан ортиқ ишчи ўзларининг беш йиллик топшириқларини бажариб бўлиб, ҳозир 1976 йил ҳисобига ишлашмоқда. Улар асосан коммунистлар бўлиб, уруш йилларидагидек, ҳозирги тинч, фаровон кунларда ҳам ишлаб чиқаришда ва жамоатчилик ишларида пешқадамлик қилмоқдалар.

Корхонада икки минг нафар ёш ишчи меҳнат қилади. Улар ибрат оладиган кишилар заводда кўп. Булар дастлаб Улуғ Ватан урушининг оғир фронтларида қатнашиб, жонажон заводига қайтган кишилардир. Ана шундай уруш ва меҳнат ветеранларидан уччала даражадаги Шуҳрат ордени кавалери М. В. Уткин, К. П. Кашин, Берлинни штурм қилишда қатнашган М. Т. Золотарев ва бошқалар, жаъми 200 дан кўпроқ киши меҳнатда ҳам жангдагидек намуна бўлмоқдалар. Улар беш йиллик шахсий планларини барвақт бажаришга, фақат яхши сифатли маҳсулот беришга, коллективнинг 1975 йилги социалистик мажбуриятларининг муддатидан олдин адо этилишига муносиб ҳисса қўшишга аҳд қилганлар.

С. НИШОНБОЕВ.

▲ ОТАЛАР ЖАСОРАТИ — ФАРЗАНДЛАР МЕРОСИ

▲ ЖАНГЛАРДА ТОБЛАНГАН ДЎСТЛИК

▲ ҒАЛАБАГА УНДАГАН МАКТУБ

▲ ҚАЛБИ ҚУЁШ, ҚЎЛИ ОЛТИН

КПСС XXV съезди шарафига бошланган умумхалқ социалистик мусобақасига Қора денгиз флоти жангчилари ҳам актив қўшилганлар. Улар орасида жанговар ва сиёсий тайёргарлик аълочилари кўпчиликни ташкил этади. Ёш денгизчилар Ватан олдидаги муқаддас бурчларини сидқидилдан бажаришяпти.

СУРАТДА: командирнинг сиёсий ишлар бўйича ўринбосари гвардия капитан-лейтенанти Ю. И. Савкин денгизчилар билан суҳбат ўтказмоқда.

Ю. Ильенко фотоси, ТАСС фотохроникаси.

● Эртамиз бугундан бошланади

ЁШ ИШЧИЛАРГА ЎРНАК

Тўқимачилик машинасозлиги заводи ишчи-хизматчилари орасида 124 киши Улуғ Ватан уруши ветеранларидир. Ёшларни ҳарбий-ватанпарварлик руҳида тарбиялаш ишларини янада кучайтириш мақсадида корхонада шу йилнинг бошларида уруш ветеранлари Совети тузилган эди. Бу совет 19 кишидан иборат бўлиб, унга уруш йилларида артиллерия полкига командирлик қилган, Ленинград мудофаасининг қатнашчиси, ҳозир 3-механика цехида гражданлар мудофааси ишларини олиб бораётган кекса коммунист К. П. Кашин раислик қилмоқда. Совет составида яна урушда снайперчи бўлиб ишлаган Исмоил Болтаев, Москва мудофаасининг қатнашчиси, бронепоезд радисти бўлган, ҳозир токарь Ф. Петухов, уруш қатнашчиси, слесарь В. П. Семенюк, токарь А. И. Зиновьев ва бошқа ҳурматли отахонлар кирган.

Уруш ветеранларининг совети барча собиқ жангчиларга мурожаат қилиб, уларни йиллик шахсий мажбуриятларини белгилангандан беш кун олдин бажаришга, КПСС XXV съезди шарафига бошланган 25 зарбдор ўн кунликларга актив иштирок этишга, ёшларга мураббийлик қилишга, жамоатчилик ишларида фаол қатнашишга даъват этган эди.

Ҳозир уруш қатнашчилари катта жасорат намуналарини кўрсатаётирлар. Шу билан бирга ёшларнинг тобора кенг қулоч ёзаётган социалистик мусобақасига бошчилик қиляптилар.

Ишлаб чиқаришда пешқадамлик қилиш билан улар жамоат ҳаётида ҳам фаол қатнашиб келмоқдалар. Масалан, уруш ветеранларидан тунукачи Н. Т. Занин, токарь А. И. Зиновьев бир неча ёш ишчиларга устозлик қилишмоқда. Совет заводда ва бошқа корхоналарда, аҳоли турар жойларида уруш қатнашчиларининг ёшлар билан учрашувларини, савол-жавоб кечаларини, китобхонлар конференцияларини ўтказмоқдалар. Яқинда совет аъзоларининг ташаббуси билан атоқли саркарда, тўрт марта Совет Иттифоқи Қаҳрамони Г. К. Жуковнинг хотиралари китоби юзасидан китобхонлар конференцияси ўтказилди.

Совет ташаббуси билан меҳнатда энг яхши намуна кўрсатган собиқ жангчиларга мамлакатимизнинг жанговар жойларига бориш учун йўлланмалар берилмоқда. Масалан, 1-механика цехининг катта мастери М. Семенов, юк ташувчи Ф. Сироватко яқинда Ленинградга бориб келишди.

Заводдаги собиқ жангчилар тинч меҳнатда ва жамоатчилик ишларида ҳам ёшларга намуна бўлмоқдалар.

Жасорат намунаси эди

Совет мактаби оғир шароитларда ҳам мустаҳкамлиги ва ҳам чинакам билим беришга қобил эканлигини кўрсатди. Ленинград мактаблари блокаданинг дастлабки йилидаги қийинчиликларга қарамай ишлади. Бу шаҳар фожиаси мактаблар, ўқитувчилар ва ўқувчиларнинг ишида ўчмас из қолдирди. Қамал қилинган ва мамлакатимизнинг бошқа шаҳарлари билан алоқаси узилган, даҳшатли совуқ ва очлик ҳукм сурган, сув, ёқилғи, транспорт ва бошқа қулайликлардан маҳрум бўлган ва артиллерия отишмалари давом этиб турган катта шаҳарда ўн минглаб болаларнинг ҳаёти сақлаб қолинди.

Уруш бошланиши билан болалар, аёллар ва қарияларни шаҳар ичкарисига кўчирилди. Шаҳар ичкарисида 450 минг бола бор эди. Шундан 200 минги ўқувчилар эди. Болалар ҳаётини сақлаб қолиш оммавий қаҳрамонлик эди. А. А. Фадеев: «ленинградлик болалар ҳаётини сақлаб қолганликлари билан фахрланишлари лозим», деб ёзган эди.

Блокада йилларида ўқитувчи ва ўқувчилар коллективининг ғоявий бирлиги, самимийлиги ва бир-бирига яқинлиги ҳар қачонгидан ҳам мустаҳкам эди.

«Мен шаҳар мактабларида 1922 йилдан бериб ишлайман, — дейди ўқитувчи М. В. Никитина, — аммо ҳаётимнинг энг яхши йилларида ҳам мен ўқувчилар билан бунчалик яқин бўлганлигимни эслайолмайман. Бу оғир йиллар бизни иноқ коллективга бирлаштирди».

1942 йилнинг май ойидан бошлаб Ленинграднинг 137 мактабида 64 минг ўқувчи яна ўқишини бошлаб юборди. Машғулотларни тўхтатмай давом эттирган 39 та мактабда 20 июндан 30 июнгача имтиҳонлар ўтказилди. Ўқувчиларни атрофлича текшириб кўриш уларнинг мустаҳкам билимга эга эканликларини кўрсатди. 1941]42 ўқув йилида ўрта мактабни бутун шаҳар бўйича 562 ўқувчи тугатиб, етуклик аттестатини олишди. Бу жуда катта ютуқ эди. Етуклик аттестати эгалари уруш ҳолатининг машаққатли қийинчиликларидан устун эканликларини кўрсатишди.

Қамалнинг машаққатли 900 куни шаҳар ўқитувчилари ва ўқувчиларининг совет кишисига хос характер, хислатларини юзага чиқарди ва исботлаб берди. Бу инсонийлик, интизомлилик, инсонпарварлик ва олийжанобликнинг кўриги бўлди...

Мактаб ўқитувчилари билан бирликда педагог ва психолог олимлар авлоди ҳам машаққатли блокада йилларини ўз бошларидан кечирдилар. Педагогика фанлари доктори, профессор Шалом Израилович Ганелин, профессор Евгений Яковлевич Голант, педагогика фанлари кандидати, доцент Андрей Калинович Бушля, психология фанлари докторлари, профессорлар Борис Герасимович Ананьев, Юрий Александрович Самарин, Анна Александровна Люлинская ва бошқалар блокада йилларида ҳам педагогика ва психология фанларининг ривожига жуда катта ҳисса қўшдилар.

Уларнинг тайёрлаб берган кадрлари республикамиздаги олий ўқув юртлари ва илмий муассасаларда ижодий меҳнат қилмоқдалар. Масалан, профессор Ш. И. Ганелин педагогика фанлари кандидати ТошДУ доценти Абдуғофур Холматов ва педагогика фанлари кандидати, ТошДПИ доценти, бошланғич синфлар педагогика кафедрасининг мудираси Ойша Тўраеваларнинг илмий раҳбари эди. Профессор Е. Я. Голант педагогика фанлари кандидати, Тошкент Олий партия мактабининг доценти Мунаввар Ҳожумуротовна Ёқубованинг илмий ишига раҳбарлик қилган. Доцент А. К. Бушля педагогика фанлари кандидати, ТошДПИ доценти Раъно Салкаева ва Тошкент Давлат чет тиллар педагогика институти доценти, педагогика ва психология кафедрасининг мудираси Раҳима Алиевна Назарованинг илмий раҳбари эди; профессор Ю. А. Самарин психология фанлари кандидати, ТошДУ доценти, психология факультетининг декани Маҳамат Воҳидовнинг илмий раҳбари эди. Профессор Б. Г. Ананьев эса ушбу сатрлар авторининг устози бўлган эди.

Биз ленинградлик устозларимиздан ҳамиша миннатдормиз ва улар олдида таъзим қиламиз, педагогик фаолиятимизда уларнинг анъаналарига содиқ бўлиб қоламиз.

И. ТОЖИЕВ,
Педагогика фанлари кандидати, Ф. Энгельс номли Тошкент Давлат Чет тиллар педагогика институтининг доценти.

УМР ЙЎЛИ

Тўқимачилик комбинати пардозлаш фабрикаси тажрибали слесарларидан бири Шоакбар Шокаримовни бу ерда танимайдиган одам бўлмаса керак. У ўзининг 25 йиллик ҳалол меҳнати фаолиятида эл оғзига тушган. Кўпчилик эътиборини қозонган. Лекин у билан ёнма-ён меҳнат қилаётган ёшлар бу камсуқум касб соҳибининг ажойиб жасорати ҳақида билмасалар керак.

Уни кўпчилик жонкуяр слесарь сифатида танийди. У пардозлаш цехидан ўтадиган ҳар бир метр газлама юқори сифатли бўлиши учун машина ва агрегатларга ҳамиша сидқидилдан қарайди. Шоакбар ака беҳуда сарф бўлган бир минут вақт ҳам ишлаб чиқариш учун катта зиён келтиришини яхши билади. Шунинг учун у ўзига ҳам, бирга ишлаётган ҳамкасбларига нисбатан ҳам талабчан. Бу хислат унда Улуғ Ватан уруши йилларида пайдо бўлган.

1942 йил кузи эди. Шиддатли жанглар борарди.

Шоакбар ҳали ёш бўлса ҳам, буни жуда яхши тушунар, фронтга жўнаётган минг-минглаб кўнгиллиларга ҳавас билан термулиб қолар эди. Лекин ёши етмаганлиги сабабли бу сафларда бўлиш бахтидан Шоакбар бенасиб эди.

Район ҳарбий комиссариатидагилар ҳар сафар 16 яшар йигитчага «бор, кетавер, сенсиз ҳам урушадиганлар топилади, ёшинг етганда ўзимиз чақирамиз»,— деб айтишарди. Ниҳоят, бир йилдан сўнг, уни қурол-аслаҳа ишлаб чиқарадиган заводга ишга юборишди.

— Уша пайтларда, — деб эслайди энди Шоакбар ака, — биз қурол-яроғнинг фронт учун аҳамияти қанчалар катта эканини тушунмаган эканмиз. Менга ҳамма муҳим иш фақат фронтда бўлаётгандек.

1943 йил апрель ойида 18 ёшга тўлган Шоакбар Шокаримов район ҳарбий комиссариати томонидан фронтга юборилди. У ҳарбий аслаҳа заводида ишлаб юрганида қурол ишлатиш йўлларини ўрганиб олган эди. Шунинг учун тайёргарлик узоққа чўзилмади. Орадан кўп вақт ўтмай аскар Ш. Шокаримов Учинчи Белоруссия фронтига келиб тушди.

Жангчи Ш. Шокаримов деярли бутун қардош Белоруссия тупроғини гитлерчи газандалардан озод қилишда иштирок этди. 1944 йил ёзида Орша шаҳри учун бўлган жангларда фаол қатнашди. Душман Орша шаҳрида совет қўшинларини тўхтатишни мўлжаллаб, кейин қарши ҳужумга ўтишга умид боғлаган эди. Яъни кўрган мағлубияти учун душман биздан ўч олишга пухта тайёргарлик кўрган эди. Бу ердаги қақшатқич жанглар 4 ой узлуксиз давом этди. Душман ўз ниятига эришолмади. Совет қўшинлари фашист группировкаларини ёриб ўтиб, тор-мор қилиб ташладилар.

— Шу шаҳар учун бўлган жангларда, —деб эслайди Шоакбар ака,— қўмондонлик менинг хизматларимни «Қизил Юлдуз» ордени билан тақдирлаган эди. У бўлим командири, взвод командирининг ўринбосари бўлиб хизмат қилди. Алоҳида пулемёт артиллерияси батальонида Кенигсберг шаҳри учун бўлган жангларда иштирок этди, фашистлар Германиясининг таслим бўлганлиги ҳақидаги хушхабарни шу ерда эшитди.

Хизматдан қайтгандан сўнг, Шоакбар Шокаримов Тўқимачилик комбинатига ишга келди. Бу ерда ҳам у ўз касбининг усталари слесарлар И. Дашевич, Ю. Баутин ва бошқалардан слесарлик касбини ўрганиб, тезда мустақил ишга ўтди. Қанчадан-қанча ёш йигитларга ўз касбини ўргатди. Қанчадан-қанча ёшларнинг қалбида ишчиликка нисбатан меҳр-муҳаббат туйғусини уйғотди. Ҳозир ҳам шу кутлуғ даргоҳда ишлаб, коллектив ҳурматини қозониб келяпти.

М. НАМОЗОВ,
пардозлаш фабрикаси ишчиси.

Жарроҳ шуҳрати

Мария Борисовна — 1929 йили Ўрта Осиё Давлат университети медицина факультетини тамомлагач, ўз хоҳиши билан Қозоғистонга ишга отланади. Икки йилдан сўнг, Тошкентга қайтади. У профессор Н. С. Перешивкин, кейинроқ фан доктори Д. А. Веденский раҳбарлик қилган медицина институти Урология клиникасининг ординатурасига ўқишга кирди. Ўқишни тамомлагач, шу институтнинг тез ёрдам клиникасида етакчи жарроҳ ва уролог бўлиб иш бошлаб юборди...

Уруш бошланганини ҳақидаги шум хабарни эшитган врач Мария Борисовна ҳам чўққини тарк этган бургутдек ўзини қўйгани жой тополмай юрди. Унинг миясида ҳар хил фикр-ўйлар ғужғон ўйнарди: хирург-уролог касби фронтда жуда асқотади. Ярадорлар, қўли, оёғидан ажралган юртдошлар, азиз ватандошлар ярасига малҳам бўлиш қандай яхши. Хайрли иш бўлардику-я, аммо бутун — эртага ҳарбий комиссариатга бориб: «Мени тўғри жанг майдонига жўнатинглар, хоҳланг ҳаракатдаги армияда жангчи, хоҳланг ҳарбий врач бўлиб хизмат қиламан», деб турганида бош врач чақириб қолди. Бош врач хонасида суҳбат анчагача давом этди ва шундай дейишди:

— Ҳарбий шинелда жангга киришдан кўра, қўлингизга скальпель ушлаб жарроҳлик қилганингиз биз учун минг марта афзал. Бунинг, ҳатто, кўпроқ аҳамиятга эга десам ишона беринг. Сизни эвакуация госпиталига бош хирург қилиб тайинлашга қарор қилдик.

У масала моҳиятини тезда тушуниб етди. Мария Борисовна урушнинг дастлабки кунларидан бошлаб уруш тамом бўлгунга қадар Тошкентдаги ҳарбий эвакуация госпиталида бўлим бошлиғи ва бош хирург бўлиб ишлади.

Бугунги кунда заҳматкаш шифокорнинг бошига оппоқ қиров тушган. Бироқ қалби аввалгидай тетик. У инсонлар саломатлиги йўлида ҳозир ҳам тиниб-тинчимайди. Тўғри, у ҳозир жарроҳлик қилмайди, албатта. Буни у ишончли шогирдлари, ёш ва серҳаракат врачларга топширган.

Пенсионер, невaralик, эваралик доктор аямизни ҳозир кўпроқ ёшлар ҳузурида, практикант талабаларга иш ўргатган, уларга ўзининг қимматли тажрибаларини сўзлаб бераётганда учратасиз.

У ҳар куни хатлар олиб туради. Миннатдорлик туйғулари, юрак сўзлари битилган бу хатлар мамлакатимизнинг ҳар бурчагидан, узоқ овул, эл ва элатларидан.

Мактублар бўлса ўз эгасини тезгина топиб олади. Хат авторларининг юрак каломлари, қалб саломлари гўё аллалагандек бўлади, тўғрироғи куч-қувват бағишлаб, уни меҳнатга чорлайди.

Чунончи, Кострама областлик собиқ жангчи П. С. Услугин шундай ёзади: «Сиз мени ҳаётга қайтардингиз, жарроҳлик қобилиятингизни ўйлаганимда тилим калимага келмайди. Улим тўшагида ҳушсиз ётган бир одамга ҳаёт ато этдингиз. Раҳмат, кўпдан-кўп раҳмат Сизга, Мария Борисовна».

Офицер Нодир Шодиев эса унга йўллаган хатида мана бу сўзларни айтишдан ўзини бахтли ҳисоблайди: «Сиз Мария Борисовна, рус тупроғининг заҳматкашисиз! Ахир, сиз менга Берлинга йўлланма бердингиз. Ғалаба байроғини Рейхстаг устига тиклашимизда Сиз азиз шифокорнинг ҳам ҳиссангиз бор, албатта. Узоқ йиллар сиҳат-саломат бўлинг!».

Бундай хатларни шарҳлаб ўтиришнинг ҳожати йўқ. Уларда инсоннинг инсонга бўлган чуқур самимияти, иззат-икроми, ҳурмати, муҳаббати шундоққина кўриниб турибди. Бу хил хатлар кекса шифокорга беқиёс куч-қувват бағишлайди, руҳини кўтариб, унинг ҳаётга бўлган муҳаббатини оширади.

Улуғ Ватан уруши арафасида Мария Борисовна шонли Ленин Коммунистик партияси сафига қабул қилинади. У коммунист деган номни халққа хизмат қилишнинг энг юксак намунаси деб билди. Марксизм-ленинизм кечки университетида таҳсил олиб чиқди. У биринчи чақириқ Тошкент шаҳар Советининг депутати, айни вақтда соғлиқни сақлаш комиссиясининг аъзоси бўлганлиги билан фахрланади.

Унинг хизматлари, медицина соҳасида эришган ютуқлари партия ва ҳукуматимиз томонидан муносиб равишда тақдирланди. Мария Борисовна Леватанус Ленин, «Ҳурмат белгиси» орденлари ва кўплаб жанговар медаллар соҳибаси, қанчадан-қанча фахрий ёрлиқлар эгасидир.

Ҳозир Мария Борисовна шаҳардаги 31-поликлиникада урология кабинетига бошчилик қиляпти. Бутуниттифоқ урологлар жамиятининг пойтахтимиздаги филиалида катта ишлар билан банд. Айни вақтда мазмундор лекциялар, докладлар ва суҳбатлар билан жамоатчилик ҳурматини қозонмоқда.

Ж. МУМИНОВ.

МАРДЛИК-МАНГУЛИК

УЛУҒ ЖАНГ КУНЛАРИ...

Ўзбекистоннинг ўн минглаб фарзандлари жанг майдонида кўрсатган жасоратлари билан ўз номларини мангу шон-шуҳратга буркадилар. Волгадаги шиддатли жанглар қизғин давом этаётган кунларда ўзбек халқи Улуғ Ватан урушида, фронтларида душманга қарши курашаётган ўзбек жангчиларига қарата мактуб билан мурожаат қилди. Унга бир миллион 412 минг киши имзо чеккан эди.

Марказий ва фронт газеталарида эълон қилинган бу мактуб фақат ўзбек жангчиларинигина эмас, балки Ватанимиздаги бошқа миллат курашчиларининг ҳам ғайратига ғайрат қўшди. Жангчилар мактубни халқ амридек қабул қилдилар.

Днепр учун бўлган жангларда кўрсатган хизматлари учун кўплаб жангчилар Совет Иттифоқи Қаҳрамони деган фахрли унвонни олишга муяссар бўлдилар. Улар орасида Б. Эргашев, Қ. Тихонов, Т. Тройнин, Х. Аминов, Қ. Жамолов, В. Малясов, С. Қосимхўжаев, Д. Демин, Қ. Ёқубов каби ўзбекистонлик жангчилар ҳам бор.

Европа халқларини фашизм асоратидан озод этишда қатнашган юртдошларимизнинг кўпчилиги чет мамлакатларнинг жанговар орден ва медаллари билан ҳам тақдирландилар. Шу жумладан, Варшавани озод этганлиги учун 5439, Прагани озод этганлиги учун 6846, Белградни озод этганлиги учун 664, Будапештни озод этганлиги учун 2430, Венани озод этганлиги учун 2000 ўзбекистонлик жангчи медаллар билан тақдирландилар. Берлинни олганлар орасида Совет Иттифоқи Қаҳрамонларидан Б. Бобоев, Т. Бобоев, С. Умаровлар бор эди.

Даҳшатли уруш оловларидан омон чиққан кўпгина ветеранлар шу кунларда тинч қурилишда меҳнат қилмоқдалар. Пойтахт область партия комитети аппаратида ҳам фидокорона ишлаб келаётган уруш ветеранлари анчагина.

Петр Семенович Цаплин душманга қарши тўрт йил жанг қилди. У 1942 йилдан бошлаб Олий Бош қўмондонлик резервидаги 561-миномёт полки бўлимида командирлик қилди. У билан бирга жанг қилганлар орасида 53 нафар ўзбек бор эди. Лейтенант Омонбоев, старшина Қамбаров, сержант Зиёев, разведкачи, оддий жангчи Саидовлар шулар жумласидан. Петр Семенович хизмат қилган полк Москва остонасида, Шимолий-Ғарбий, Калинин, Болтиқ бўйи фронтлари составида жанг қилди. Бу полк «Александр Невский» иккинчи даражали Суворов орденлари билан тақдирланди.

Запасдаги подполковник Петр Семёнович ҳозирги вақтда пойтахт область партия комитетининг фан ва олий ўқув юртлари бўлимида инструктор бўлиб ишламоқда.

Область партия комитети қошидаги партия комиссияси аъзоси Қодир Нодирович Жўрабоев 1942—1943 йилларда Биринчи Украина фронти составидаги ўзбек запас полкида хизмат қилди. Қодир Нодирович хизмат қилган полкка командирлик қилган Ҳошим Хўжаев Братиславани (Чехословакия) озод этиш учун бўлган жангларда ҳалок бўлди. Кейинчалик Учинчи Украина фронти составида жанг қилган Қ. Н. Жўрабоев Молдавия, Польшани озод этиш учун бўлган жангларда, Висла ва Одер жанговар операцияларида фаол қатнашиб, ҳукуматимизнинг 8 жанговар орден ва медали билан мукофотланди. Агитация ва пропаганда бўлими қошидаги лекторлар группасининг бошлиғи Тагир Нигматдинович Салоҳиддинов Учинчи Болтиқ бўйи ва Биринчи Украина фронтлари составида курашди. У командирлик қилган артиллерия взводи Варшава ва Прага шаҳарларини озод этишда жасорат намуналарини кўрсатди. У ватанимизнинг кўплаб орден ва медаллари соҳиби.

Инструктор Убайдулла Раҳимов эса, 1942 йил июнидан август ойига қадар 204-ўқчи дивизиясининг 206-ўқчи полкида хизмат қилди. Бу полк жангчилари Сталинград фронтида қаҳрамонлик намуналарини кўрсатиб, душманга қарши жанг қилдилар.

Ватан учун жанг қилган содиқ йигитларимиз билан бир сафда ўзбек халқининг 600 га яқин шонли қизлари ҳам курашдилар. Улуғ Ватан уруши бошлангунга қадар Надежда Казимировна Ермакова Термизда яшаб, давлат банкида инструктор бўлиб ишлаган эди. У кўнгиллилар қаторида фронтга жўнади. Жарроҳлик бўлимида ҳамшира бўлиб хизмат қилди.

Область партия комитети сиёсий маориф уйи қошидаги кутубхона мудири Зинаида Михайловна Пихтеева алоҳида Москва Армияси составида Ватанимиз пойтахтини мудофаа қилишда, Тула, Владимир каби қатор шаҳарларни душман истибдодидан халос этишда қатнашган. У алоқачи бўлиб хизмат қилди. «Москва мудофааси учун», «Германия устидан ғалаба қозонганлиги учун» каби қатор жанговар медаллар унинг уруш майдонида кўрсатган жасоратларидан далолат бериб турибди.

Х. ТУРДИЕВ,
Ўзбекистон КП Тошкент область комитети партия архивининг ходими.

Ҳамшаҳаримиз В. Қаҳҳоровнинг Ватан хизматига чақирилганига унчалик кўп бўлгани йўқ. Шунга қарамай, унинг ҳисобида ҳозир бўлинма командирлиги томонидан берилган ўндан ортиқ ташаккурнома бор.

СУРАТДА: жанговар ва сиёсий тайёргарлик аълочиси В. Қаҳҳоров машғулот пайтида.

А. Асанов фотоси.

Бир минут сақланг сукут

Бир минут сақланг сукут, дўстлар, қурбонлар учун,
Қон кечиб душман билан жанг қилган жонлар учун.
Ўқ дўлларини ёғдириб, ёвни аёвсиз қириб,
Ғалабани тезлатган марду майдонлар учун.
Жанг чоғи ўққа учиб, она тупроқни қучиб,
Шаҳид ўлган жангчилар — азиз инсонлар учун.
Чўлоқ бўлган тилаклар, хазон бўлган севгилар,
Бева қолган умидлар, орзу армонлар учун.

Собир Раҳимов каби асл, мард командирлар,
Номи шуҳратга кўмган тоза виждонлар учун.
Мардона ҳалок бўлган Тўйчи, Зоя, Олеглар,
Матросовдек марҳумлар, мард қаҳрамонлар учун.
Ёрим келиб қолар деб, икки кўзи тўрт бўлиб,
Уттиз йилдир орзиқиб кутган жононлар учун.

Кўчқор ТЕШАБОЕВ.

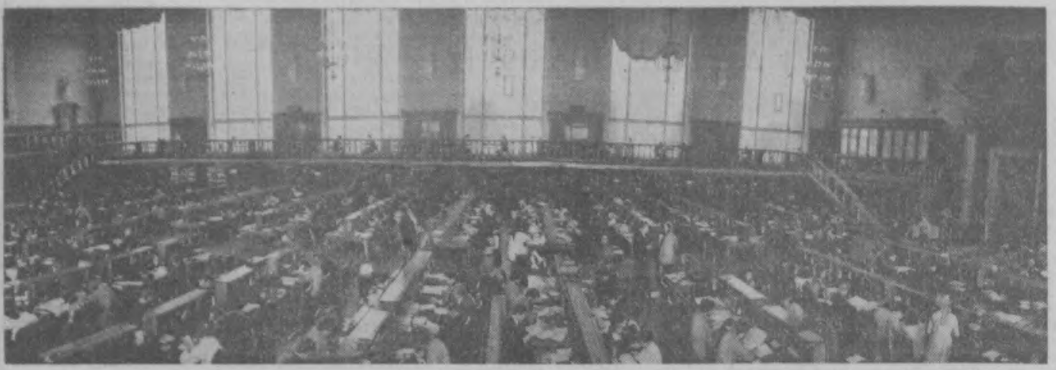

Москвадаги В. И. Ленин номли кутубхона СССРнинг улкан хазинасидир. Бу ерда СССР халқларининг матбуот асарлари, чет эл адабиёти асарлари, қўлёзмалар ва материаллар авайлаб сақланади.

СУРАТДА: кутубхонанинг 22 ўқув залидан бирида.

В. Великжанин фотоси.
ТАСС фотохроникаси.

Донолар бисотидан

▲ Илм энг афзал ютуқ, ақл энг яхши безакдир.

▲ Илм ҳеч бузилмайдиган шон-шараф, ақл хавф-хатарсиз мол-мулкдир.

▲ Сўзи ажойиб бўлганнинг феъли ҳам яхши бўлади.

▲ Ҳасад — энг ёмон мақсад, таъма энг зарарли касалдир.

▲ Ҳар бир киши сўзига қараб таърифланиб феъли билан тавсифланади.

▲ Сукут қилиш — донолик ва зийракликдан далолат, ростгўйлик — ақл ва ҳаққонийликдан иборат.

▲ Ким серган бўлса, айби кўпаяди, ҳурмати ва камтарлиги камаяди, қўрқинчи ортади ва ғийбати муқаррар бўлиб қолади.

▲ Дўстингга хушмуомала бўл, тилининг азобидан мусибат туғилади.

▲ Кимки ҳақ гапирса, унга содиқ бўлишади, ким сўзига амал қилса, муваффақият қозонади.

▲ Кимки сўзига содиқ бўлса, унинг гўзаллиги ортади.

▲ Ким мулойимлик дарахтини экса, саломатлик мевасини йиғиб олади.

▲ Кимки дўстига қудуқ қазиса, душманлари унинг ўзини шу қудуққа ташлайдилар.

▲ Ҳасад танани куйдиради ва қайғуни узайтиради.

▲ Тил шундай кесгир қилички, унинг тиғидан омон қолиб бўлмайди, сўз шундай тез учар ўқки, уни қайтариб бўлмайди.

А. Расулов тўплаган.

ХОДИСА

ЖАСОРАТ КЎРСАТДИ

Ўн яшар Фахриддин тенгдошлари билан уйларидан сал нарида оқаётган Дарвозакент канали ёқасида ўйнарди. Ҳаво қизигач, улар чўмилмоқчи бўлишди. Лекин четига бетон плиталар ётқизилган каналда чўмилиш хавфли эди. Болалар қаердандир узун сим топиб келишди, унинг бир учини канал бўйидаги дарахт танасига боғлашди, иккинчи томонидан ушлаб навбат билан чўмилишди. Кутилмаганда Фахриддиннинг қўли симдан сирғалиб кетди. Сув уни ўз гирдобига тортди.

Тенгдошлари Алишер ва Аҳмадлар «Фахриддин оқиб кетди!» деб чинқиришди. Шу пайт, Фахриддинларнинг қўшниси, «Ўзбексельмаш» заводининг ишчиси Эргаш Раҳимов ҳовлисида ток тараётган эди. У болаларнинг додини эшитиб, канал бўйига чопиб келади ва ўзини сувга ташлайди, аммо биринчи шўнғиганда, Фахриддинни сув тагидан топа олмайди. Иккинчи марта шўнғиганида оёғи қандайдир бир нарсага тегади. Эргаш анча чарчаб толиққанига қарамай, бор кучини йиғиб, сув тагида яна шўнғийди ва боши балчиққа кириб қолган Фахриддинни сув тагидан олиб чиқади.

Ҳушсиз ётган бола «тез ёрдам» машинасида 17-шаҳар шифохонасига зудлик билан ётқизилади. Врачлар ёрдами билан Фахриддин ҳаёти сақлаб қолинади.

Шаҳарнинг Киров район Отчопар кўчасидаги 98-уйда истиқомат қилувчи З. Камолиддинов фарзанди ҳаёти Эргаш Раҳимовнинг жасорати туфайли сақлаб қолинди. Ота-она Э. Раҳимовга чексиз миннатдорчилик изҳор қилишди.

Ш. СИДДИҚОВ.

ҚИШЛОҚДА ПРЕМЬЕРА

С. Айний номли Бухоро область музикали драма ва комедия театри коллективи Свердлов районидаги Киров номли колхоз аъзоларига ўзининг янги «Интиқом» деган спектаклининг премьерасини кўрсатди. Бу асар тожик ёзувчиси Жалол Икромийнинг «Бухоронинг ўн иккита дарвозаси» ва «Олов қизи» деган романлари асосида саҳнага қўйилган.

Хўжалик деҳқонлари театр коллективи билан бундан илгари ҳам учрашган эдилар. Бу ерда Жуманиёз Жабборовнинг «Ўжарлар» деган пьесаси асосида ва Иброҳим Раҳимнинг «Жоним фидо» асари асосида қўйилган спектаклларнинг премьераси ҳам бўлиб ўтган эди.

Ромитон районидаги Свердлов номли, Бухоро районидаги «Бухоро», Свердлов районидаги «Ленинград» ва бошқа колхозларнинг клублари саҳналарини ҳақли равишда область театрининг филиали деб аташади. Бу ерда премьералар ўтказилади, ижодий коллективлар билан учрашувлар бўлади.

Театр ҳозир янги асарлар устидаги ишини тугатай деб қолди. А. Корнейчукнинг «Юрак хотираси» ва Н. Гоголнинг «Уйланиш» пьесалари асосида яратилган спектаклларни ҳам анъанага биноан биринчи бўлиб колхозчи томошабинлар кўришади.

ДАРАХТТЕШАРЛАР

ФЕЛЬЕТОН

Дунёда ваъда беришдан осон нарса йўқ. Афандининг таъбири билан айтганда, эллик йил ичида ё эшак ўлади, ё ўзи. Вафо вақти келгунча ваъдабознинг иши ҳам битиб қолади. Битмаган тақдирда ҳам биров унинг мушугини пишт демайди. Ахборот бериш ҳам шунга ўхшаган гап. Фалон ишни фалон процент бажариб қўйдик, дейишдан осон нарса йўқ.

Биргина кўчат ўтказишни олайлик. Кейинги йилларда шаҳримизда ҳар баҳор, ҳар куз фаслида ўтказилган дарахт кўчатларини ҳисоблаб чиқсак, Тошкент аллақачон ўрмон бўлиб, унда ўзимиз адашиб қолишимиз керак эди. Кўриб турибсизки, Тошкент ҳали ўрмон бўлганича йўқ. Шаҳримизда жазирама кўчалар, ёз фаслида олов ловиллаб ётадиган майдонлар кўп. Ҳолбуки, худди ўша кўчаларда, худди ўша майдонларда баҳорда фалон минг туп дарахт кўчати, фалон минг туп ниҳол экилди, деган қатор-қатор ахборотлар берилган. Бу ахборотлар чиндан ҳам рост эди. Кўчат ўтқазишга ўтқазилган, лекин унинг кейинги тақдири билан ҳеч ким қизиқмаган. Шунинг учун ҳам ҳар қанча кўчат ўтқазилмасин, Тошкент ўрмонга айланаётгани йўқ. Шу ҳолда кетаверса, бундан кейин ҳам айланмайди.

Ўзбекистон ССР 50 йиллиги проспектида янги, чиройли кўприк очилгани ҳамманинг эсида бўлса керак. Ўша пайтда кўприк атрофида ярим гектарли майдон очилган, унга 300 тупдан ортиқ дарахт кўчатлари ўтқазилган эди. Киров район ободонлаштириш бўлими ходимларининг «ғайратшижоати» туфайли кўчатлар қовжираб қолди. Тағи юмшатилмаганидан кейин, вақти-вақти билан сув қуйиб турилмаганидан кейин дарахт ўз-ўзидан кўкарармиди! Баъзи азаматлар ниҳолларни аллақачон таг-туги билан қўпориб ҳам кетишибди. Қизиғи шундаки, худди шу кўчадаги қанчадан-қанча дарахтлар қақраб қолгану-қанчадан-қанча дарахтларнинг остида сув фонтан бўлиб отилиб ётибди. Бугунги сув танқис кунларида ундан унумли фойдаланиш бу соҳа мутасаддиларининг иши эмасми?

Ҳозирги пайтда табиатни муҳофаза қилиш, атроф муҳитни сақлаш муҳим ҳаётий масалага айланиб қолганлиги сир эмас. Киши ўз онасини қандай ҳурмат қилса, табиатни ҳам шундай авайлаши шарт. Негаки, биз табиат фарзандимиз. Бутун жаҳонда шу ҳақда гап сўзлар бўлаяпти. Бутун жаҳонда шунинг учун кураш кетаяпти.

Афсуски, орамизда онадек азиз табиатни оёқ ости қилаётганлар йўқ эмас. Шундайлардан бир қисми Республика қўғирчоқ театрида ишлар экан. Ҳаммага маълумки, театр маданият ўчоғи. Жумладан, қўғирчоқ театри ҳам ёшларни инсонпарварлик руҳида тарбиялашга хизмат қилади. Театр репертуарида табиатни севишга чақирувчи асарлар бўлса ажаб эмас. Афсуски, мулланинг айтганини қил, қилганини қилма, деганларидек, театр ходимларининг қилиғи ҳеч бир одоб чегарасига сиғмайди. Театрнинг рассоми ҳар бири билакдек келадиган ҳарфлар билан эълон ёзиб, Карл Маркс кўчасидаги дарахтга қоқиб қўйибди. Театрга шофер ва дурадгор керак экан, шу эълонни ўзининг афишаси ёпиштириладиган витринага осиб қўйса бўлмайдими? Йўқ, бўлмайди. Негаки, театр ўз афишасини «чет» эълонлар билан тўлатишни истамайди. Лекин бунинг учун туппатузук ўсиб ётган дарахтни қурбон қилишга тайёр!

Пушкин кўчасидаги Асака бекатида каттақон акация дарахти бор. Унинг қачон экилганини ҳеч ким билмайди, лекин дарахтнинг соясидан ҳамма фойдаланади. Рост, бу шўрлик дарахтнинг бошқа вазифаси ҳам бор. Унга доим қайсидир ташкилот қандайдир эълон ёпиштириб қўйган бўлади. Бу сафар акациянинг холис хизматидан Тошкент политехника институтининг қабул комиссиясида ўтирган ҳурматли домлалар фойдаланишибди. Улар қишлоқ қурилиши, иссиқлик газ таъминоти ҳамда вентиляция, канализация, инженерлик геодезияси, қурилиш мутахассисликлари бўйича билим олмоқчи бўлган ёшларни чорлаб, «документларингизни» топширинглар деб қучоқ очиб туришибди. Мактабда яхши билим олган, имтиҳонларни аъло баҳоларга топширган талабалар ўқишга кириб олгандан кейин табиат билан ошно бўлиш ҳақида лекциялар эшитишади, кейин эса, ўз укаларини ўқишга чорлаб, ўзлари ҳам жимжимадор эълонлар ёзиб дарахтга қоқадиган бўлишади.

Пушкин кўчасида жойлашган 1-бензин қуйиш станциясининг ходимлари бу ерда хусусий машиналарга бензин қуйилмаслигини тезроқ тушунтириш учун кўрга ҳасса қилиб эълон ёзишгану, ёшгина дарахтга қоқиб ташлашган. Бунинг учун станциянинг биронбир устунига мих уришни лозим топишмаган. Нима бўлганда ҳам станция биноси ўзлариники, дарахт эса бегона. Агар биров келиб: «Хой,ноинсоф, станциядан битта сен фойдаланасан, дарахт эса табиат мулки, ҳамманинг мулки» — дегудек бўлса, станция раҳбарлари кўзини лўқ қилиб туриши аниқ.

Санъат саройи ёнидаги тут дарахтига қайсидир «доно» «дарахтни кесиш мумкин эмас, у давлат томонидан муҳофазага олинган» деган ёзувни қоқиб қўйибди. Бу одамнинг ақли кўплигидан боши ёрилиб кетмаганига ҳайронсиз. Дарахтни муҳофаза қиладиган одам унга мих қоқиб эълон ёзмайди-ку!

Кейинги пайтларда машинисткалар анқонинг уруғига айланган. Қайси ташкилотга борманг, машинисткалар талаш. Шунинг учун бўлса керак, Сулаймонова кўчаси 39-уйда жойлашган машинисткалар тайёрлаш курсининг раҳбарлари ўз эълонларини ҳамма ерга ёпиштириб ташлайверишади. Тўғри, курс раҳбарлари малакали мутахассислар тайёрлаб жамиятга фойда келтиришаётгандир. Лекин уларнинг табиатга келтираётган зарари жамиятга келтираётган фойдаси билан бараварлашиб қолаяпти, десак муболаға бўлмайди. Шунинг учун, эс борида этакни ёпиб, бундайларнинг қўлидан маҳкам ушлаш пайти келди. Табиатга зарар келтирган одам, жамиятга ҳам фойда келтирмайди.

Т. РАСУЛЕВ,
Н. БОЗОРОВ.

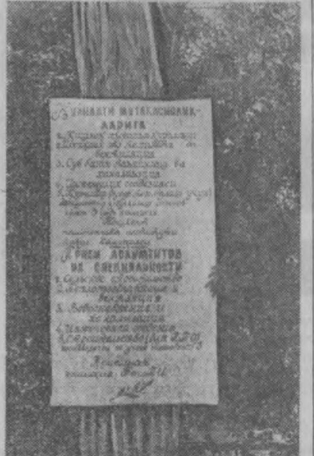

Ҳ. Мирзакаримов фотолари.

Редактор ўринбосари
М. С. ҚАРИМОВ

▲БУ — ҚИЗИҚ

Профессионал „шуҳрат“

Австриянинг Хельштат шаҳарчасида чиқадиган газета редактори қамоқдаги «талантли» қулфбузардан хат олди. У газетадаги «айбдор жиноят устида қўлга олинди» деб берилган ахборотга эътироз билдирган эди.

— Бу хато билан сиз менинг «профессионал» шуҳратимга путур етказдингиз деб ёзганди қароқчи. — Мени ҳали ҳеч ким жиноят қилаётганда ушлай олган эмас. Шунинг учун ҳам газетада тузатиш беришингизни қаттиқ талаб қиламан.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

УЗБЕКИСТОН ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ҲУНАР-ТЕХНИКА ТАЪЛИМИ БУЙИЧА ДАВЛАТ КОМИТЕТИНИНГ ТОШКЕНТДАГИ 1-ПОЙАФЗАЛ ФАБРИКАСИ ҚОШИДА ЯНГИДАН ОЧИЛГАН

143-ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

1975—1976 ўқув йили учун

ЙИГИТ ВА ҚИЗЛАРНИ ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Билим юртида қуйидаги ихтисослар бўйича малакали мутахассислар тайёрланади: пойафзал бошлиғини бичувчи, кесувчи, тайёрловчи, силлиқлаш ишини бажараоладиган пойафзал фрезерчиси, пойафзал деталларини мустаҳкамлаш ишини биладиган пойафзал затяжкачиси, пойафзал тагидаги деталларни мустаҳкамловчи, ускуналар хизмати бўйича электрик, слесарь-ремонтчи

УҚИШ МУДДАТИ — БИР ВА ИККИ ЙИЛ.

Уқиш 1 сентябрдан бошланади.

8, 9, 10-СИНФ ҲАЖМИДА МАЪЛУМОТИ БУЛГАН 15 ВА УНДАН ОРТИҚ ЁШДАГИ ЙИГИТ ВА ҚИЗЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Билим юртини битирганлар Тошкентдаги 1-пойафзал фабрикасида ишлайдилар.

БИЛИМ ЮРТИГА ҚАБУЛ ҚИЛИНГАНЛАР ТУЛА ДАВЛАТ ТАЪМИНОТИДА БУЛАДИЛАР (уч маҳал овқат ва кийим-бош, ишланган иш ҳақининг бир қисмини оладилар).

Уқишга киришни хоҳловчилар қуйидаги ҳужжатларни тақдим қилишлари лозим: директор номига ариза, маълумоти ҳақида ҳужжат, туғилганлик тўғрисида гувоҳнома ёки паспорт, турар жойидан, саломатлиги ҳақида (286-форма), ота-онасининг иш жойидан справкалар. (3х4) см. катталикдаги 6 та фотосурат, ўқиш ёки иш жойидан характеристика.

БИЛИМ ЮРТИ ҚОШИДА ИШЧИ ЁШЛАР МАКТАБИ БОР.

Ҳужжатлар якшанбадан ташқари ҳар куни пойафзалчилар маданият саройида соат 9 дан 17 гача қабул қилинади.

Бизнинг адресимиз: Тошкент шаҳри, Богдан Хмельницкий кўчаси, 6-уй. 14 автобус, 2, 6, 7, 12, 14-троллейбусларнинг «Мебель магазини» бекати.

ТОШКЕНТ ЭЛЕКТРОМЕХАНИКА ТЕХНИКУМИ
1975—76 УКУВ ЙИЛИГА
ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

КУНДУЗГИ БУЛИМГА: автоматик ва назорат системаларини монтаж қилиш ва созлаш, ҳисоблаш ва аналитик-ҳисоблаш машиналарини ишлатиш ва ремонт қилиш, кабель ва симлар ишлаб чиқариш, совутиш компрессор-машиналари ва ускуналари, саноат корхоналарида электр ускуналарини ўрнатиш, электрон ҳисоблаш машиналари, асбоблари ва қурилмалари.

КЕЧКИ БУЛИМГА: саноат корхоналарида электр ускуналарини ўрнатиш, кабель ва симлар ишлаб чиқариш, совутиш компрессор машиналари ва ускуналари, ярим ўтказгич асбоблар ишлаб чиқариш, автоматик ва назорат системаларини назорат қилиш ва созлаш, электрон ҳисоблаш машиналари, асбоблари ва қурилмалари, электр аппаратларни қуриш, металларни кесиб ишлаш.

СИРТҚИ БУЛИМГА: саноат корхоналарида электр ускуналарини ўрнатиш, совутиш компрессор машиналари ва ускуналари, электр аппаратларини қуриш.

КИРИШ ИМТИҲОНЛАРИ: 8-синфни битирганлар учун: она тили (диктант), математика (оғзаки); 10-синфни битирганлар учун: она тили ва адабиёти (иншо), математика (оғзаки).

МАШҒУЛОТЛАР ЎЗБЕК ВА РУС ТИЛЛАРИДА ОЛИБ БОРИЛАДИ.

Техникумнинг кундузги бўлимига кирувчилар стипендия билан таъминланади.

БОШҚА ШАҲАРДАН КЕЛГАНЛАР ЁТОҚХОНА БИЛАН ТАЪМИНЛАНАДИ.

Техникум адреси: Тошкент — 41, Бабушкин кўчаси, 4-уй, (4-автобуснинг «Морозов кўчаси» бекати).

УЗБЕКИСТОН ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ҲУНАР-ТЕХНИКА ТАЪЛИМИ БУЙИЧА ДАВЛАТ КОМИТЕТИ

ТОШКЕНТ ШАҲАР 40-ҲУНАР ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

1975-76 ўқув йили учун қуйидаги ихтисослар бўйича

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Автомобиллар ремонти бўйича слесарлар, енгил автомобиллар ремонти бўйича слесарлар (ўқиш муддати — 1 ва 2 йил), бўёқчилар ва дурадгорлар (ўқиш муддати—2 йил), дурадгорлар, ташқи тармоқлар бўйича слесарь-сантехниклар (ўқиш муддати 1 йил).

БИЛИМ ЮРТИГА КАМИДА 8-СИНФ ҲАЖМИДА МАЪЛУМОТГА ЭГА БУЛГАН 14-17 ЯРИМ ЁШЛИ ЙИГИТ ВА ҚИЗЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

МАШҒУЛОТЛАР — 1 СЕНТЯБРДАН БОШЛАНАДИ.

Билим юртига қабул қилинганлар — кунига 3 маҳал овқат, форма кийими ва махсус кийим билан таъминланадилар. Ишлаб чиқариш практикаси даврида иш ҳақининг 33 проценти берилади.

Урта маълумотли ўқувчиларга ҳар ойда 30 сўм стипендия берилади. Бошқа шаҳардан келганлар ётоқхона билан таъминланадилар.

Билим юртини тугатганлар Тошкент шаҳридаги автобазаларда, ёғочсозлик заводларида, мебель фабрикаларида ва қурилишларда ўз мутахассисликлари бўйича ишлайдилар.

Билим юртига кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: директор номига ёзилган ариза, аттестат ёки маълумоти ҳақидаги гувоҳнома, турар жойидан справка, соғлиги тўғрисидаги справка, 3х4 см. ҳажмдаги 6 дона фотосурат, характеристика, таржимаи ҳоли, паспорт ёки туғилганлиги тўғрисидаги гувоҳнома.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Луначарский шоссеси, 69-уй (1, 4, 20, 41, 62, 69, 74-автобуслар, 17-троллейбус, 13, 22-трамвайларнинг «Партия мактаби» бекати). Телефонлар: 66-09-96, 66-09-98.

«УЗБИТХИМПЛАСТ» ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИНИНГ ТОШКЕНТ СИНТЕТИК ЮВУВЧИ ВОСИТАЛАР ЗАВОДИГА

технология ускуналарининг ремонтчи-слесарлари, қадоқлаш ва бўйламасига ёпиштирувчи автоматларнинг созловчилари, йиғувчи слесарлар (5—6 разрядли), босма-қирқувчи автоматларда ишлаш учун печатниклар, сантехник-слесарлар, жойловчилар, тахловчилар, бухгалтерлар, кассирлар, электр слесарлари (5—6 разрядли), дурадгорлар

ҚЕРАК

Ёлғиз мутахассислар ётоқхона билан таъминланадилар, оилалиларга эса 2 йил мобайнида шинам квартира тақдим қилинади.

«ТАШКЕНТДОРСТРОЙ» ТРЕСТИГА

Жиззах областининг Пахтакор районида ишлаш учун

электриклар, бетончилар, газ электропайвандчилар, экскаватор машинистлари, токарлар, автогрейдерчилар, ғишт терувчилар, ёрдамчи ишчилар

ҚЕРАК

Меҳнат ҳақи — ишбай, ишбай-мукофотли, 30 процент район коэффициенти ва ишнинг кўчма характери учун 30 процент қўшимча ҳақ тўланади.
Ётоқхона берилади.

«ГЛАВТАШКЕНТСТРОЙ» СТРОЙМЕХАНИЗАЦИЯ ТРЕСТИНИНГ 8-МЕХАНИЗАЦИЯ БОШҚАРМАСИГА

5-разрядли слесарлар, 2—4 разрядли токарлар, фрезерчилар, газ пайвандчилар, кенг профилдаги дипломли темирчилар, 4—5 разрядли электриклар, СМК-10, К-162 автокранида ишловчи 5—6 разрядли автокранчилар

ҚЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Пролетар кўчаси, 4-уй, Аҳолини ишга жойлаштириш ва информация бюроси ва район ижроия комитетларидаги инспекторларга учрашилсин.

В. И. Ленин номидаги Тошкент Давлат университети томонидан Нурсеитов Бенсеит номига берилган Ф-382197 номерли йўқолган ДИПЛОМ БЕКОР ҚИЛИНАДИ

В. И. Ленин номли Тошкент Давлат университети химия факультети коллективи органик химия кафедрасининг доценти К. Н. Аҳмедовга онаси

Турди ТУЛАГАНОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Бугун ва эртага „зангори экран“да

29 ИЮЛЬ — СЕШАНБА

Биринчи программа. Тошкент кўрсатади. 18.20 «Туманлик оролидаги қалдирғоч». Телевизион ҳужжатли фильм (русча). **Рус тилида:** 18.45 КПСС XXV съезди шарафига. «Беш йилликнинг якунловчи йили». 19.15 «Ахборот» информацион программаси. **Узбек тилида:** 19.30 «Ота оналар университети». 20.00 «Ахборот» информацион программаси. 20.20 Қорақалпоғистон АССР ва Ўзбекистон областлари театрларининг телевизион фестивали. С. Аҳмад «Уфқ». Ҳамза номли Қўқон Давлат драма театрининг спектакли. **Москва кўрсатади.** 22.00 «Вақт» информацион программаси. **Тошкент кўрсатади. Ўзбек тилида:** 22.30 «Қишлоқ хўжалиги билимлари университети». Чорвачилик университети. 23.00 Ёш ... Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Д. Жабборова ва А. Шукуров концерти. 23.40 Кўрсатувлар программаси.

Иккинчи программа. Тошкент кўрсатади. 19.00 Янгиликлар 19.15 «Жасорат». 19.45 СССР халқ артисти Б. Руденко куйлайди. 20.30 «Даурия». Бадиий фильм. 1-серия. **Тошкент кўрсатади.** 22.00 Ҳужжатли фильмлар экрани (ўзбекча). **Москва кўрсатади.** 22.30 А. Пушкин «Мис чавандоз». Фильм-концерт премьераси. СССР халқ артисти М. Царев ўқийди. 23.00 Совет Эстониясининг 35 йиллигига бағишланади. Таллиндан олиб кўрсатилади. 00.15 Янгиликлар. Кўрсатувлар программаси.

Учинчи программа. Тошкент кўрсатади. 20.00 Кўрсатувлар программаси. **Рус тилида:** 20.05 Болалар учун фильм. «Ванька». 20.35 «Қаерда ўқимоқчисиз?» 21.00 Тошкент янгиликлари. 21.15 «Ғалаба ворислари». Ҳужжатли фильм. (ўзбекча).

30 ИЮЛЬ — ЧОРШАНБА

Биринчи программа. Москва кўрсатади. 10.00 Кўрсатувлар программаси. 10.05 Эрталабки гимнастика машғулотлари. 10.20 Янгиликлар. 10.30 «Парвоз эт қўшиғим» ВЛКСМ 40 йиллиги номли Львов пионер ва ўқувчилар саройи «Звеночек» бандурачилар капелласининг концерти. Львовдан олиб кўрсатилади. 11.00 «Даурия». Бадиий фильм. 1-серия. 12.30 «Камалак». Телевизион программаларнинг халқаро фестивали. ГДР. 13.15 Эфирда «Молодость». «Касблар ҳақида ҳикоялар». 13.45 Владивосток шаҳрида бўлиб ўтган телевизион фильмлар Бутуниттифоқ кўригида совриндор олган фильмлар. 14.40 Концерт. 14.55 Информацион программа. **Тошкент кўрсатади.** 18.00 Кўрсатувлар программаси. 18.05 «Қизил галстук». Тележурнал (ўзбекча). Болалар учун «Камалак» программаси. 18.35 «Петя исмли қуёнча ва сеҳрли рояль». Қўғирчоқ фильм (русча). **Ўзбек тилида:** 18.50 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Чўл эди...». 19.15 «Ахборот» информацион программаси (русча). 19.30 Чирчиқ пойафзал фабрикаси Маданият уйи татар ҳаваскорлик ансамблининг концерти. 20.00 Халқаро хотин-қизлар йили. «Иқбол» программаси. «Чет эллик дугоналаримиз ҳаётидан». (русча). 20.30 «Ахборот» информацион программаси. 20.50 «Ёз ёмғири». Бадиий фильм. **Москва кўрсатади.** 22.00 Хельсинкидаги Умумевропа кенгашида. **Тошкент кўрсатади.** 22.30 «Қишлоқ ҳаёти», (русча). 22.30 «Хатлардан — қўшиқларга». Концерт. 23.55 Кўрсатувлар программаси. **Москва кўрсатади.** 24.00 «Вақт» информацион программаси. 00.45 «Спортлото» тиражи. 00.55 Кўрсатувлар программаси.

Иккинчи программа. Тошкент кўрсатади. 11.25 Кўрсатувлар программаси. Болалар учун «Камалак» программаси. 11.30 Ёш техниклар телевизион турнири (ўзбекча). 12.40 «Ҳанжар» Телевизион бадиий фильм. 1-серия (русча). **Москва кўрсатади.** 17.35 Кўрсатувлар программаси. 17.40 Болалар учун фильм. «Ажралмас дўстлар». 19.00 Янгиликлар. 19.15 «Расмларда қуёш акси бор». 19.30 Спорт ҳақида суҳбатлар. 20.05 Концерт. 21.00 «Фан оламида». 21.30 «Жаҳон халқлари ижоди». **Тошкент кўрсатади.** 22.00 Ҳужжатли фильмлар экрани (ўзбекча). **Москва кўрсатади.** 22.30 «Даурия». Бадиий фильм. 2-серия.

Учинчи программа. Тошкент кўрсатади. 20.00 Кўрсатувлар программаси. 20.03 Тошкент янгиликлари. 20.20 Болалар учун фильм. «Эртароқ тур» (русча). 20.50 «Доктор Вера». Бадиий фильм. (ўзбекча).

ОРГАН ТАШКЕНТСКОГО ГОРКОМА КП УЗБЕКИСТАНА И ТАШГОРСОВЕТА

БИЗНИНГ АДРЕС: 700.000; ТОШКЕНТ, ГСП, «ПРАВДА ВОСТОКА» КЎЧАСИ, 26-УЙ.

ТЕЛЕФОНЛАР: коммутатор—33-02-49 дан 33-02-58 гача. Эълонлар бўлими—33-81-42.

Р — 14072. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64579. Нашр Б—4054.